

ДАВЛАТИМИЗ РАЎБАРИНИНГ ЖОРИЙ ЙИЛ 3 АВГУСТДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН «ҚУРБОН ҲАЙИТИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИГА АСОСАН, ЎЗБЕКИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ИДОРАСИНИНГ 2019 ЙИЛДА ҚУРБОН ҲАЙИТИНИНГ БИРИНЧИ КУНИ 11 АВГУСТ – ЯҚШАНБАГА ТЎҒРИ КЕЛИШИ ҲАҚИДАГИ ҚАРОРИ ИНОБАТГА ОЛИНИБ, МАМЛАКАТИМИЗДА ҚУРБОН ҲАЙИТИ БАЙРАМИ 2019 ЙИЛ 11 АВГУСТ КУНИ КЕНГ НИШОНЛАНАДИ.

1997-йил 27-avgustdan chiqq boshlagan

www.huquq.uz

2019-й. 8-AVGUST, №32 (1177)

ИККИ ЭРКАК
МУҲТОЖЛИКДА
ЯШАЁТГАН
АЁЛДАН ҲАМ ПУЛ
УНДИРМОҚЧИ
БЎЛИШДИ.

УЧ МАНСАБДОР
БИРГАЛАШИБ,
ДАВЛАТ
ЕРЛАРИНИ
ТАЛОН-ТАРОЖ
ҚИЛИШДИ.

НУФУЗЛИ
ОЛИЙГОҲНИНГ
СОБИҚ ТАЛАБАСИ
ФУҚАРОНИ
КОРЕЯГА
ЮБОРАМАН ДЕБ
ЧУВ ТУШИРДИ.

ВИЛОЯТДАГИ
"ПАХТА ТОЗАЛАШ"
ОАЖЛАРИ
ХИСОБИДАН
47 МЛРД. СЎМДАН
ОРТИҚ СОЛИК
ҚАРЗДОРЛИГИ
УНДИРИЛГАН.

«ШУ ИШ ЁШИНГИЗГА
ЯРАШАДИМИ,
ОТАХОН?»

84 Ёшли
ОТАХОН
ЖИНОЯТГА
ҚЎЛ УРДИ.

2019 йил 2 август куни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Н.Йўлдошев томонидан видеоконференция алоқа орқали фуқароларнинг қабули ўтказилди.

Қабул давомида Бош прокурор томонидан 26 нафар жисмоний шахс ва юридик шахсларнинг вакиллари қабул қилиниб, уларнинг мурожаати тингланди. Мурожаатларнинг 17 тасини суд масалалари, 2 тасини прокуратура иш юритуви, 5 тасини ички ишлар, 1 тасини халқаро ҳамда 1 тасини тадбиркорлик фаолиятига оид масалалар ташкил этди. Шунингдек, Тошкент вилояти, Янгийўл туманида яшовчи М.Ақбарова ва Тошкент шаҳрида яшовчи Ш.Юлдашева ҳамда бошқа шахслар Бош прокуратуранинг фуқароларни қабул қилишга ихтисослашмаган биноси олдида одамларнинг эътиборини ўзига жалб қилиб, тартибга амал қилмасдан, ушбу бинога киришга ҳаракат қилишиб, норасмий норозилик намоиши ўтказишди. Маълумот тариқасида, М.Ақбарова 2019 йил 24 мартда Бош прокурорнинг сайёр қабулида, Ш.Юлдашева эса 2018 йил 20 апрель, 2019 йилнинг 9 февраль ҳамда 25 март кунлари Бош прокурор қабулида бўлишган ва уларнинг мурожаатлари Бош прокуратура томонидан тегишли тартибда қўриб чиқилиб, жавоб хатлари берилиши таъминланган. Бош прокуратура томонидан жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакиллари қабул қилиш ҳамда мурожаатларини қўриб чиқиш борасида ишлар давом эттирилмоқда.

Шахслар билан бирга Бош прокуратуранинг маъмурий биноси олдида Бош прокурор томонидан фуқароларнинг қабули ўтказилмаганлиги ҳақида норасмий норозилик намоиши ўтказишди. Шунингдек, Тошкент вилояти, Янгийўл туманида яшовчи М.Ақбарова ва Тошкент шаҳрида яшовчи Ш.Юлдашева ҳамда бошқа шахслар Бош прокуратуранинг фуқароларни қабул қилишга ихтисослашмаган биноси олдида одамларнинг эътиборини ўзига жалб қилиб, тартибга амал қилмасдан, ушбу бинога киришга ҳаракат қилишиб, норасмий норозилик намоиши ўтказишди. Маълумот тариқасида, М.Ақбарова 2019 йил 24 мартда Бош прокурорнинг сайёр қабулида, Ш.Юлдашева эса 2018 йил 20 апрель, 2019 йилнинг 9 февраль ҳамда 25 март кунлари Бош прокурор қабулида бўлишган ва уларнинг мурожаатлари Бош прокуратура томонидан тегишли тартибда қўриб чиқилиб, жавоб хатлари берилиши таъминланган. Бош прокуратура томонидан жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакиллари қабул қилиш ҳамда мурожаатларини қўриб чиқиш борасида ишлар давом эттирилмоқда.

Аҳоли билан бевосита ва очик мулоқотни таъминлаш, мавжуд муаммоларни аниқлаш ҳамда уларни жойида бартараф этиш юзасидан тезкор чоралар кўриш мақсадида 5 август куни Бош прокурорнинг биринчи ўринбосари Э.Таджиев томонидан Навоий вилоятида, Бош прокурор ўринбосари Э.Юлдошев томонидан Сурхондарё вилоятида сайёр қабуллар ўтказилди. Сайёр қабуллар давомида 148 нафар жисмоний шахс ва юридик шахсларнинг вакиллари қабул қилинди. Мурожаатларнинг 16 таси жойида қаноатлантирилиб, 45 таси Бош прокуратура, 87 таси вилоят прокуратуралари томонидан қўриб чиқилмоқда. Бу борадаги ишлар давом этмоқда.

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНИГА АСОСАН ИЛК МАРОТАБА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН ПРОКУРАТУРА ОРГАНЛАРИДА ЛАВОЗИМЛАРНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН НОМЗОДЛАРНИ КАСБИЙ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИ НИХОЯСИГА ЕТДИ.

2-бетда

ВИЛОЯТГА ТЕГИШЛИ,
АММО ШАҲАР
ФОЙДАЛАНАДИ

бу йўлни ким таъмирлайди?

МУТАСАДДИ ТАШКИЛОТЛАР МУАММОГА ЎЗАРО КЕЛИШГАН ҲОЛДА ЕЧИМ ТОПИШ ЎРНИГА, "ОТАНГА БОР, ОНАНГГА БОР" ҚАБИЛИДА ИШ ТУТМОҚДА.

12-бетда

ТАДБИРКОРЛАР БИЛАН ОЧИҚ МУЛОҚОТ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори

Н.Йўлдошев тадбиркорликни жадал ривожлантириш, бўш бино ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланиш ва бошқа долзарб вазифалар ижроси, шунингдек, прокуратура органларининг фаолияти билан танишиш мақсадида 22 июль куни Сирдарё вилоятида, 26-27 июль кунлари Жиззах вилоятида бўлди.

Ташриф давомида тадбиркорликни жадал ривожлантириш учун қўлай муҳит ва шарт-шароитлар яратиш, мавжуд тўсиқ ва муаммоларни бартараф этиш борасида ҳар иккала ҳудудда 270 та тадбиркорлик субъекти билан алоҳида учрашувлар ташкил этилиб, соҳага масъул идоралар, ижро ва назорат органлари, тижорат банклари раҳбарлари иштирокида очик мулоқот ўтказилди.

Учрашувларда асосий эъти-

бор республика даражасидаги муаммоларга қаратилди. Жумладан, мулоқотлар давомида тадбиркорлар томонидан кўта-рилган кредит ажратиш, эркин иқтисодий зона иштирокчиси макomini олиш, газ ва электр таъминоти, мактабгача таълим муассасасини ташкил этиш, бино олиш, ер майдони ажратиш, лицензия ва рухсатнома олиш билан боғлиқ масалаларни тезкорлик билан ҳал этиш чоралари кўрилди.

Бўш бинолар ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш борасида ҳудудлардаги идораларо комиссиялари ҳисоботи эшитилиб, мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича тегишли вазифалар белгилаб олинди.

270 та тадбиркорлик субъекти билан мулоқот ўтказилди.

Шу билан бирга, ташриф давомида Сирдарё ва Жиззах вилояти прокуратуралари фаолияти ҳам ўрганилди.

Ўрганиш натижалари, фаолиятни ташкил этиш, ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш борасида йўл қўйилган камчиликлар прокуратураларнинг кенгайти-

рилган ҳайъат мажлисида барча туман-шаҳар прокуратуралари ходимлари иштирокида танқидий муҳокама қилинди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқаролар, аёллар ва вояга етмаганлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соғлиқни сақ-

га ҳар томонлама қўмаклашиш, тадбиркорлар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла", "Ёшлар — келажикимиз" ва "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастурлари ижроси устидан қатъий назорат олиб бориш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш борасида прокуратура органлари олдида турган долзарб вазифалар ижросини ташкил этиш юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Прократура органларига юклатилган вазифаларни сидқидилдан, садоқат ва масъулият билан бажариш, коррупциявий иллатларнинг олдини олишга қаратилган аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими

ЯНГИ НОМЗОДЛАР қайта тайёрлаш курсини битиришди

Бош прокуратура Академиясида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги "Прокуратура органлари кадрларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони асосан илк марта ташкил этилган прокуратура органларида лавозимларни эгаллаш учун номзодларни касбий қайта тайёрлаш курслари нихоясига етди.

Марат ПАЛВАНОВ,
Бош прокуратура Академияси бўлим бошлиғи

да прокурор ваколатини таъминлаш ва умумий компетенцияларга оид ўқув блокларидан ташкил топди.

Ҳар бир ўқув блоки бўйича аудитория машғулотлари пойтахт туманлари прокуратураларида амалиёт ўташ билан бирга ташкил этиб борилди. Бу тингловчиларда терговга қадар текшириш ва тергов ҳаракатларини ўтказиш, иш юритиш, муҳофаза билан ишлаш ва тергов-прокурорлик фаолиятига оид бошқа кўникмаларнинг шаклланишига хизмат қилди.

Бирламчи ихтисослашув шаклидаги қайта тайёрлаш курслари зарур ахлоқий, психологик фазилятлар ҳамда ҳар томонлама билим ва юқори малакага эга бўлган муносиб номзодларни танлаб олиш имконини берадиган, прокуратурага хизматга қабул қилишнинг мулоқот янги моделига асос солди.

кўникмаларни шакллантириш мақсадида ўқув машғулотлари криминалистик машғулот майдони, суд имитацияси зали, электрон тир ва бошқа махсус жиҳозланган ўқув хоналарида ўтказилди.

Ўқув жараёнида курс тингловчилари таҳлилий фикрлаш қобилияти, чет тилларда сўзлаш ва шу каби самарали фаолият юритиш учун зарур бошқа кўникмаларни ривожлантириш имкониятига эга бўлдилар.

Курс дастури прокуратура органлари фаолиятини ташкил этиш, қонунчилик ижроси устидан назорат, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси, судлар-

Қайта тайёрлаш курси олти ой давом этиб, прокурортергов иши ва прокуратура органларида иш юритишни ташкил қилиш асосларини ўқитишга йўналтирилди. Олий таълим ҳамда амалий фаолият ўртасидаги мавжуд бўшлиқларни тўлдирish мақсадида таълим жараёни амалиётга йўналтирилган янги ҳаёда асосида ташкил этилди.

Ўқув машғулотлари илғор педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини қўлланган ҳолда ўтказилди. Тингловчиларда тергов ва тезкор қидирув тадбирларини ўтказиш бўйича амалий ва махсус

ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси халқаро муносабатларни ҳамда ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйиб бормоқда.

Насим БУРХАНОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги МИБ бўлим бошлиғи

ўзаро тан олиш масалалари, фаолиятда ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ҳамда мазкур соҳанинг келажак истиқболи муҳокама этилди.

Тадбир доирасида Ўзбекистон делегацияси ва Россия Федерациясининг Федерал суд приставлари хизмати (ФСПХ) директори Д.Аристов билан икки томонлама учрашув ўтказилди.

ий ижро: ҳозирги ҳолати ва ривожланиш йўналишлари" мавзусидаги халқаро конференцияда Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси директорининг биринчи ўринбосари Х.Кабирджанов бошчилигидаги Ўзбекистон делегацияси иштирок этди.

Европа, Осиё, Африка, Шимолий ва Жанубий Америка мамлакатларининг 55 дан ортиқ давлат ижро органлари раҳбарияти иштирок этган мазкур конференцияда мажбурий ижро тизимининг долзарб масалалари ва ривожланишининг устувор йўналишлари, шу билан бир қаторда, давлатлар томонидан суд қарорларини

Учрашувда томонлар идораларо муносабатларнинг янада ривожланиётганини қайд этган ҳолда, ўзаро қизиқиш уйғорган кенг доирадаги масалаларни ҳам муҳокама қилди. Шу билан бирга, Бюро ва ФСПХ ўртасида 2019-2020 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик Дастурининг амалга оширилиши ҳамда идораларо ҳамкорлигининг истиқболлари юзасидан фикр алмашилди.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ МУҲОКАМАСИ

Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Хоразм вилоят бошқармаси томонидан Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси вилоят бўлими билан ҳамкорликда "Коррупцияга қарши курашишда оммавий ахборот воситаларининг роли" мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.

Тадбирда асосий эътибор Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йилнинг 27 май куни қабул қилинган "Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонининг мазмун-мо-

ҳияти ва унда белгилаб берилган вазифалар ижросида Департамент органларининг ўрни, иқтисодий жиноятлар ҳамда коррупцияга қарши курашиш жараёнида оммавий ахборот воситаларининг ҳамкорлигини таъминлаш ҳамда мазкур йўналишда кенг жамоатчилик-

нинг ҳуқуқий билимларини мустаҳкамлаш каби муҳим масалаларга қаратилди.

200 дан ортиқ профилактик тадбирлар ташкил этилган.

Давра суҳбатида бошқарма томонидан 2019 йилнинг ўтган 6 ойи давомида коррупция ва бошқа шу каби иқтисодий жиноятларнинг олдини олишда

Жаҳонгир САПАЕВ,
Департаментнинг Хоразм вилоят бошқармаси катта инспектори

амалга оширилган ишлар юзасидан маълумотлар тақдим этилди.

Маълумот ўрнида шуни қайд этиш лозимки, коррупцияга қарши курашиш борасида фуқароларнинг ҳуқуқий маданияти ва онгини янада ошириш мақсадида департамент ходимлари томонидан ҳудудларда 200 дан ортиқ профилактик тадбирлар ташкил этилиб, оммавий ахборот воситалари орқали 100 дан зиёд қишлоқлар ташкил этилди.

КИМДИР ИШЛИ БЎЛГАНИДАН ХУРСАНД

яна кимдир соғлиги тикланишидан

“Халқимизнинг ҳаёти обод ва фаровон бўлишига эришиш, уни рози қилиш – барча бўғиндаги раҳбар ва мутасаддиларнинг фаолият мезонига айланмоқда”.

Президентимиз томонидан Олий Мажлис Сенатининг йигирманчи ялпи мажлисида бириктирилган ушбу фикр бугун жойларда ўтказилаётган сайёр қабуллар доирасида ҳам ўз аксини топмоқда.

Наманган вилояти прокурори Акмалхўжа Мавлоновнинг Наманган туманидаги “Элита” фермер хўжалиги

Мурожаатларнинг 17 таси жойида ижобий ҳал этилди.

дала шийпониди аҳоли ҳамда тадбиркорлик субъектлари иштирокида ўтказган сайёр қабулида ҳам айнан шу мақсад мужассамлашди.

Сайёр қабул бошидаёқ вилоят прокурори йиғилганларга қарата очик фикрини билдирди:

— Азиз юртдошлар! Бугун юртимизда амалга оширилаётган оқилонга сиёсат туфайли шу даврда сизлар билан юзма-юз ҳамсухбат бўлиб турибмиз. Фақат бир нарсани тўғри тушунишгинизни истардим. Бугун сиз томонингиздан ўртага ташланадиган мурожаатнинг қонуний ечимини бўлса, албатта, уларни ҳал этамиз. Муаммо бўлиши мумкин эмас, ҳеч бирингизни ноумид қайтарш ниятимиз йўқ. Бу ерга сизга ёрдам бериш, дардингизни эшитиш учун келдик. Бироқ масалага қонуний ечим бўлмаса, амалдаги қонунлар бунга йўл қўймаса ёки шахсий гараж, туҳмат асосидаги мурожаат бўлса, бунини ҳал этиш имкони йўқлигини аввал-бошданок айтиб қўяй. Бир-биримизни тўғри тушунайлик! Мен ҳал бўлмайдиган масалада ёлгон ваъда билан

Мўминжон БОБОМИРЗАЕВ,
Наманган вилоят
прокурорининг катта ёрдамчиси

ҳеч кимнинг қўйини пуч ёнғоққа тўлдирмоқчи эмасман. Чиндан ҳам ёрдамга муҳтожларингизнинг мурожаатини эса имкони борича шу жойнинг ўзида ҳал этишга ҳаракат қиламиз!

Сайёр қабул ана шундай очик, самимийлик билан бошланган боис, айрим масалаларда вилоят прокурори томонидан билдирилган ҳуқуқий тушунтиришлардан мурожаатчиларнинг кўнгли тўлди, ортиқча эътирозлар бўлмади. Муаммоси жойида ҳал этилган фуқароларнинг кўзларида севинч ёшлари ҳалқаланди. Яъни, кимдир ишли бўлди, кимдир даволаниш учун ордер олганидан хурсанд...

Мазкур сайёр қабулда жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакиллари томонидан 41 та мурожаат қабул қилинди. Уларнинг 17 таси жойида кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилди.

Мазкур мурожаатлар мазмунини таҳлилга эътибор берсак, уларнинг 5 таси суюлтирилган газ баллонни олиш, 4 таси ишга жойлаштириш, 1 таси электр ҳисоблагич ўрнатиш, 2 таси даволаниш учун тиббий ёрдам кўрсатиш, 1 таси электр таъминотини яхшилаш ва бошқа масалалар билан боғлиқ эканини кузатиш мумкин.

Хусусан, Наманган тумани, Чорбўғ МФЙ, Шодлик кўчасида яшовчи Саодат Умарова ўз мурожаатида умумтаълим мактабига ишга жойлаштиришда амалий ёрдам сўради.

Унинг мурожаати жойида кўриб чиқилиб, Наманган тумани халқ таълими бўлимининг 2019 йил 26 июлдаги 258-сонли буйруғига асосан, С.Умарова тумандаги 23-умумий ўрта таълим мактабига лаборант лавозимига ишга жойлаштирилди.

Айни ҳаёратда 24 нафар фуқаро ва юридик шахсларнинг мурожаатлари вилоят прокуратураси томонидан назоратга олинган бўлиб, уларни ҳал этиш чора-тадбирлари кўрилмоқда.

«Фахрий фуқаро» мақоми кимларга берилади?

2019 йил 5 август кунини Вазирлар Маҳкамасининг “Фахрий фуқаро” мақоimini бериш тартиби тўғрисида Ҳукумат қарори қабул қилинди.

Қарорга кўра, ушбу мақом иқтисодиёт, фан, маданият ва санъат, таълим, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий соҳанинг ривожланишига катта инвестиция киритган, шунингдек, Ўзбекистон Республикасида хайрия фаолиятини амалга ошираётган чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга берилади.

Ушбу мақом Президент ташаббуси билан берилиши мумкин. Бунда қарор Сенат томонидан қабул қилинади, гувоҳнома эса Сенат раиси томонидан имзоланади ва топширилади.

Агар ушбу ташаббус давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан берилган бўлса, қарор тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Ҳўқорги Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашилари томонидан қабул қилинади.

Ушбу мақом Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини олиш учун асос ҳисобланмайди.

JARAYON

Имконияти чекланганларга ғамхўрлик қилиш, уларга кўмаклашиш халқимизга хос азалий қадриятлардан. Шу боис ҳам кучли ижтимоий ҳўмия, кам таъминланган оилалар ва ногиронлиги бўлган шахсларни ҳар томонлама кўллаб-қувватлаш, уларга муносиб турмуш шароити яратиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

МУҲТОЖГАМИ, Ё ЧЎНТАККА?

Юртимиздаги тегишли қонун ва ҳўжатларга асосан оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган хотин-қизларга, ногиронлиги бўлган, кам таъминланган, фарзандлари тўлиқсиз оилада тарбиялаётган муҳтож оналарга арзон уй-жойлар имтиёзли кредит асосида берилмоқда. Аммо, бу ишларга мутасадди айрим шахслар шу каби муҳтож фуқаролардан ҳам пул ундирмоқчи бўлишди.

Фуқаро Дилдора Расулова (исм-фамилиялар

Қурувчи танишлари орқали арзон уй-жойга рўйхатга киритиб қўйишни ваъда қилди.

ўзгартирилган) ҳам Термиз шаҳрида “Аму соҳил” маҳалласи ҳудудида қурилаётган кўп қаватли уйлардан хонадон сотиб олиш учун шу ҳудудга келганда, мазкур уйлари қураётган МЧЖ раҳбари Ҳосил Сайрамовга рўпара бўлди. Икки томон ўртасидаги ўзаро суҳбатларда, Д.Расулова шу қурилаётган уйлардан бир хонадон олиши кераклигини билдирди. Ҳ.Сайрамов эса ҳўкимиятда танишлари борлиги, агар “харажати”дан қўчмаса, мазкур уйлар берилиши керак бўлган фуқароларнинг рўйхатига киритиб қўйишни айтди. Ўзи муҳтожликда яшаётган Дилдора бу гапни эшитиб, хайрон бўлди ва “харажати”и қанча бўлиши билан қизикди. Ҳ.Сайрамов 400 АҚШ доллари берса, шу уларни қуриб битказиши билан бир хонадон эгаси бўлиши мум-

Мухаббат ПРИМҚУЛОВА,
Департаментнинг Сурхондарё вилоят
бошқармаси катта инспектори

кинлигини айтади. Д.Расуловада бунча пул йўқ, аммо у қариндош-уруғ, таниш-билишларидан қарз кўтариб туришни ҳаёлидан ўтказиб, жамият раҳбарининг талабига рози бўлди.

Д.Расулова билан хайрлашган Ҳ.Сайрамов Термиз туман ҳўкимиятида мутахассис бўлиб ишлайдиган таниши Шокир Холикуловга қўнғироқ қилиб, бир танишини уй олиш учун рўйхатга қўйиш кераклигини айтди. Хизмат ҳақи эвазига 300 АҚШ доллари олишини ҳам гап орасида қистириб кетади.

Ҳ.Сайрамов сўраган пуллари топа олмаган Д.Расулова МЧЖ раҳбарининг ноқонуний талаби ҳақида тегишли жойга ариза билан мурожаат қилди. Департаментнинг Сурхондарё вилоят бошқармаси ҳамда Термиз шаҳар бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда Ҳ.Сайрамов аризачидан 400 АҚШ доллари олиш пайтида ушланди. Шундан сўнг тадбир давом эттирилди. Ҳ.Сайрамов олган пулларида 100 АҚШ долларини ўзида олиб қолди ва 300 АҚШ долларини жиний шеригига олиб бориб берганда Ш.Холикулов ҳам ашёвий далиллар билан қўлга олинди.

Уй-жойга муҳтож бўлган аёлдан фибригарлик йўли билан пул ундирмоқчи бўлган икки шахсча жиноят ишлари бўйича Термиз шаҳар судида ҳўкм ўқилди. Унга кўра, Ш.Холикулов ва Ҳ.Сайрамовга ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди.

JONAJON O'ZBEKISTONIM, MANGU BO'L OMON!

САНОАТ ЯРМАРКАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти раҳбарлигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида ҳудудларда саноатни ривожлантириш, саноат корхоналари ўртасида ўзаро кооперация алоқаларини мустаҳкамлаш бўйича берилган топшириққа мувофиқ, Фаргона Механика заводида “Саноат маҳсулотлари ярмаркаси” ташкил қилинди.

Исроил ИБРОҲИМОВ,
“Huquq”

Азалдан шойи ипак билан доврўк қозонган Марғилон шаҳридаги “Нурли тонг силк”, “Аси ипак гиламлари”, “Ёдгорлик” МЧЖларининг намойишга қўйилган ипак маҳсулотлари, миллий кийимлари, “ООО Texugen Textile”, “Turon vody teks”, “ООО Silkhat and Carpet” МЧЖларнинг тўқимачилик маҳсулотлари, гиламлари, “Глобал капитал қурилиш” хўсусий корхонасининг қурилиш ашёлари сифати, ҳамёнбоплиги билан эътиборни тортади. Шунингдек, марғилонлик тадбиркорлар сифатли, харидоригр пойфазал, хилма-хил истеъмол

буюмларини ишлаб чиқаришмоқда.

Фаргона шаҳри павильонларидаги озиқ-овқат, пахта ёғи, автомобиль ойналари, гилдирак дисклари ва бошқа эҳтиёт қисмлари, нефть-мойла, пластмасса буюмлари ва полиэтилен қувурлар, иситиш қозонлари, ойна, сунъий чарм, ипак толаси, газлама, тайёр трикотаж маҳсулотлари, кийим-кечаклар, кир ювиш воситалари, целлюлоза, термоизоляцияловчи гулқоғозлар, иситиш ускуналари, кафель, линолиум ва бошқа турли қурилиш материаллари ишлаб

чиқараётган корхоналарнинг маҳсулотлари эътиборни тортади.

“Sayqal” хўсусий корхонасида ишлаб чиқарилаётган ногиронлик аравачалари юртимизнинг барча ҳудудларига етказиб берилмоқда. “Far Pribor” МЧЖда импорт ўрнини босувчи лаборатория приборлари ишлаб чиқарилмоқда.

Ярмаркага ташриф буюрганларга шаҳар ва туманлардаги 700 тага яқин корхонада ишлаб чиқарилаётган 2 минг турдан зиёд маҳсулот намойиш этилди. Тадбиркорлар билим ва тажрибаларини ўзаро баҳам қўриши, тақлиф ва эҳтиёжни ўрганиши. Бу каби саноат ярмаркалари импорт ўрнини босувчи янада хилма-хил ва талабгир маҳсулотларини ишлаб чиқаришга чорлайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 6 август кунини Ямайка Генерал-губернатори Патрик Линтон Алленни миллий байрам – Мустақиллик кунин билан табриклади.

8-AUGUST 2019-Y.
HUQUQ № 32
(1172)

3

Охирги икки ҳафтада "снос"лар билан боғлиқ ҳолатлар энг кўп муҳокама қилинган мавзуга айланди. Ҳатто Давлат раҳбари ҳам 2 август куни кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган ишлар таҳлиliga бағишланган видео-селектор йиғилиши кун тартибига ўтишдан аввал айнан шу масалага тўхталиди. Президент уч нафар вилоят ҳокимининг "буз-а-буз" қабилидаги ҳатти-ҳаракатларини қаттиқ қоралади.

БУЗИШГАЧА УЧ ЧИФИРИҚ

Эртаси куни эса ихтимойи тармоқларда ҳокимларнинг "ўз челленжи" роса айланди. Аммо ўз сўраш муаммонинг ечими бўла оладими?

Аслини олганда 2018 йил 1 августдаги "Ўзбекистон Республикасида инвестиция муҳитини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент Фармонида давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун ер участкаларини олиб қўйиш масалалари аниқ-тиниқ қилиб белгилаб қўйилган. Жумладан, ушбу ҳужжатга кўра, 2018 йил 1 сентябрдан:

— давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун ер участкаларини олиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилишга фақат ер участкаси олиб қўйилиши режалаштирилган манфаатдор шахслар билан очиқ муҳокама ўтказилганидан, шунингдек, фойда ва харажатлар баҳоланганидан кейин йўл қўйилиши;

— ер участкаларини олиб қўйишда тегишли бўлган турар жой ва ишлаб чиқариш бинолари, бошқа иморатлар ва иншоотларнинг бузилишига кўчмас мулкнинг бозор қиймати ва олиб қўйиш сабаблари мулкдорга etkazилган зарарининг ўрни тўлиқ қопланганидан кейин рўхсат берилиши;

— жисмоний ва юридик шахсларга давлат органи (мансабдор шахс)нинг ноқонуний маъмурий ҳужжати қабул қилиниши оқибатида etkazилган зарар давлат томонидан, биринчи навбатда, тегишли органларнинг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан қопла-

ниши, кейинчалик айбдор шахсдан регресс тартибидан ундириб олиниши белгиланган.

Хўш, шундай экан, нега мутасаддилар фармон талабларига панжа орасидан қарашди? Хулоса оддий, улар ё қонуни менсимайди, ёки ростдан ҳам давлат раҳбари айтганидай, "Президент қарорини ўқимайди".

Юзга келган ҳолат бу борада қонуничиликни янада такомиллаштириш, тартиб-таомилларни қайта кўриб чиқиш лозимлигини тақозо қилди. Шу сабабли жорий йилнинг 3 август куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг "Фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларининг мулк ҳуқуқи кафолатлигини сўзсиз таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармойиши қабул қилинди.

Мазкур ҳужжатга кўра, 2019 йил 5 августдан бошлаб, фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларининг ер участкаларини олиб қўйиш ҳамда кўчмас мулк объектларини бузиш ишлари қўйидагича 3 босқичда амалга оширилади:

— ҳокимлар томонидан бузилиши режалаштирилган ҳудуд бўйича материаллар тўплами Вазирлар Маҳкамасига киритилиди;

— Вазирлар Маҳкамасида шахарсозлик талаблари бўйича ва молиявий ҳисоб-китоблар бўйича ҳулосалар тайёрланади;

— ҳулоса Бош вазирга қўриб чиқиш ва қарор қабул қилиш учун киритилади.

Ана энди мутасаддилар фуқаро ёки тадбиркорнинг иморатига "бульдозер солиш"дан аввал обдон ўйлаб кўришади. Шаҳарсозлик талаблари ўрганилиб, харажатлар ҳомчўт қилиб чиқилгач, кейин энг шимариб ишга киришиш мумкин. Шунингдек, фармойишга асосан ер участкалари олиб қўйилиши муносабати билан фуқаролар ва тадбиркорлик

Мулкдорларга зарар etkazилганлиги учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги кучайтирилади.

субъектларига etkazилган зарар миқдорини ҳатловдан ўтказиш бўйича республика мувофиқлаштирувчи ишчи гуруҳи ва ҳудудий ишчи гуруҳлар таркиби, ҳатловдан ўтказишга қўмаклашиш учун ҳудудларга бириктирилган масъуллар рўйхати ҳамда ҳатловдан ўтказиш ҳамда уларни қоплашда йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиш бўйича "Йўл ҳаритаси" тасдиқланди.

Ҳатловдан ўтказиш бўйича ишчи гуруҳга фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига etkazилган зарарларни жойларга чиққан ҳолда ҳатловдан ўтказиб, уларнинг қонуничиликка мувофиқ, бозор қиймати

Максудали ҚАМБАРОВ,
"Huquq"

асосида ҳаққоний ва адолатли миқдорини белгилаш; etkazилган зарарларни қоплашнинг аниқ манбалари белгиланиш, агар зарар мансабдор шахснинг ноқонуний қарори қабул қилиниши оқибатида etkazилган бўлса — мазкур мансабдор шахслардан регресс тартибидан ундириб олиш ҳамда айбдор мансабдор шахсларга жавобгарлик чоралари кўриш ҳамда қонун ҳужжатлари нормаларини янада такомиллаштириш юзасидан аниқ тақлифлар ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

Бундан ташқари, Ҳукумат томонидан бир ой муддатда қўйидагиларни назарда тутуви қарор қабул қилинади:

— давлат дастурлари, йирик инвестиция ва бошқа лойиҳаларни ҳудуддаги кўпчилик аҳолининг фикрини инобатга олган ҳолда амалга ошириш;

— ер участкалари олиб қўйилишида уларда жойлашган кўчмас мулк объектларининг мулкдорлари билан очиқ муҳокамадан ўтказган ҳолда, биринчи навбатда, эскирган ва авария ҳолатидаги уй-жой фонди объектлари, шу жумладан фойдаланилмаётган объектлар билан банд бўлган ер участкаларини танлаб олиш;

— ҳокимлар томонидан ер участкаларини олиб қўйиш ҳақида қарор қабул қилиш учун ушбу ҳудудда жойлашган турар ва нотурар кўчмас мулк объектлари мулкдорларининг розили-

гини олиш ҳамда ер участкаси олиб қўйилиши оқибатида etkazилган зарарни қоплаш бўйича ёзма келишув тузиш.

Давлат дастурларини амалга оширишда аҳоли фикри билан ўртоқлашиш энг муҳим жиҳатлардан биридир. Оддий мисол, чекка ҳудудларни обод қилишдек хайрли мақсадлар кўзланган "Обод қишлоқ" дастури ижроси жараёнида ҳам аҳолининг эътирозига сабаб бўладиган ҳолатнинг гувоҳи бўлишингиз мумкин. Хусусан, дастурга киритилган қишлоқларда бунёдкорлик ишлари ортидан тераклар ёппасига (ҳарҳолда бизнинг қишлоқда шундай бўлган — М.Қ.) кесиб ташланди. Яқин-яқингача соя-салқин кўчамизга бориб қолсангиз, бошингиз узра қуёшнинг ҳақиқий қувватини ҳис қиласиз. Хайронсан, қишлоқ ободчилига дарахтлар "қурбонлиги"нинг нима алоқаси бор.

Президент фармойишида масаланинг барча жиҳатларига эътибор қаратилиб, аҳолининг фикри билан ҳам ҳисоблашиш, ер участкаларини олиб қўйишда мулкдорлар розилигини олиб, уларни рози қилиб, ундан кейин ишга киришиш қатъий белгилаб қўйилди.

Муҳим жиҳатлардан бири шундаки, мазкур ҳужжат билан ер участкаларини ноқонуний олиб қўйилганлиги муносабати билан мулкдорларга зарар etkazилганлиги учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлигини кучайтириш назарда тутилмоқда. Бу айтиш мудоаа бўлди. Негаки, жавобгарлик масъулиятини оширади. Қилиши учун эртага қонуничиликка асосан жавобгарликка тортилишини англаган мансабдор одамлар устига от бостириб кетавермайди. Халқ қилиб ба-маслаҳат, уларни рози қилиб, иш кўради. Ахир бугунги ислохотларимизнинг бош мақсади ҳам халқ фаровонлиги, унинг ҳаётдан розилигига-ку!

Эндиликда мансабдор шахсларнинг жавобгарлигини кучайтириш алоҳида қонун билан тартибга солинади. Фармойишда бу бўйича қонун лойиҳаси ишлаб чиқиш белгиллаб қўйилди.

Эслатиб ўтамиз, мазкур тартиб фармойишда кўрсатилган ер участкаларини олиб қўйиш ва мулкдорларга etkazилган зарарларни қоплаш тартибини белгилловчи Ҳукумат қарори қабул қилингунига қадар амал қилади.

JARAYON

БОҒ ЕРЛАРИНИ ПУЛЛАГАНЛАР

Асл боғбон тиним билмай ишлайди. Икки-уч йилда мева бера бошлайдиган кўчатларни, мевага кирган дарахтларни асраб-авайлаб, парвариш қилади. Ўз вақтида шакл беради, ўғит билан озиклантиради, суғоради. Чирмовуклардан, хашаротлардан асрайди. Меҳнатининг ҳосилидан баҳраманд бўлади. Аммо бокқа ўз-ўзидан оқиб келади дарамад манбаи сифатида қараб, "олма пиш — оғзимга туш" қабилида парваришини ўз ҳолига ташлаб қўйган "боғбон"нинг бири икки бўлмади.

Жинойят ишлари бўйича Қўштепа туман судида "Т.Бобоев Ёдгорали" ММТП ҳудудидаги "Шокир Иззат Хушид" фермер ҳўжалигининг раҳбари Зоҳиджон Шокиров, туман архитектура бўлимида ишлаган Нодир Қорабоев, "Ўқчи" МФЙ раиси Азамжон Сидиковга нисбатан қўзғатилган жинойят иши кўриб чиқилди.

Фермер ҳўжалиги ерларининг асосий қисми боғлардан иборат эди. Астойдил терм тўқимиш "белги оғриган", олаётган фойдасига қаноат қилмаган З.Шокиров бир-варакайига мўмай пул ишлаб олиш ҳақида бош қотиради. Томорқа ер олиб, уй қуриш истагиде юрганлар хаминқадир. Уларга боғ ерларини пуллаш фикри-закрини эгаллайди. "Қонуний тўс бериш" йўлларини ахтариб, туман архитектура бўлимида ишловчи таниши Нодиржон Қорабоев

ҳамда "Ўқчи" МФЙ раиси Азамжон Сидиков билан "маслаҳатлашади". Учовлон гўё собиқ ширкат ҳўжалиги томонидан фуқароларга уй қургани томорқалар ажратиб берилгани ҳақида қалбаки қарор ва лойиҳаларни тайёрлаб, боғ ерларини пуллаш ҳақида ўзаро тил бириктиришади.

Боғ ҳудудидаги гўё муқаддам ширкат ҳўжалиги қарорлари билан фуқароларга тақсимлаб берилиши керак бўлган ер участкаларини бўлиб, рақамлаб, тайёрлаб қўйишади. Уй қуришга ер берилаётганидан хабар топан, МФЙ йиғинига келган фуқароларга гўё ширкат ҳўжалиги қарорининг рўйхати бўйича жойига олиб бориб, 4-5 сотихдан ер участкаларини "эхсон" қила бошлашади. Қалбаки қарор лойиҳа ҳўжатларига МФЙнинг муҳрини босиб беришади. МФЙ раиси А.Си-

диков фуқароларга ер участкаларини расмийлаштириб бериш ваколатига эга эмаслигини яхши билгани ҳолда, гайриқонуний "тақсимот"га бош қўшади.

Ер участкалари бирданига тарқатилгани йўқ. 2015 йил ёз кунларидан бошлаб, бир неча йил мобайнида гўё собиқ ширкат ҳўжалигининг қарорларига биноан тақсимланаверади. Жумладан, фуқаро И.Қобулов ва Р.Ярбобоевларга уй-жой қуриш учун 5 сотих ер майдони ажратилгани ҳақидаги 2002 йил 15 январь кунги қарор ва лойиҳа ҳўжатлари топширилади. Тагин ун нафар фуқарога 5-10 сотихдан иборат ер участкаларининг сохта ҳўжатлари тақдим этилади. Сохта ҳўжатлар билан уй қуриш учун фермер ҳўжалиги раҳбари З.Шокировдан ер участкасини сотиб олиб, архитектура ходими Н.Қорабоевнинг "ёрдам" ида лойиҳа ҳўжатларини тайёрлатган фуқаролар озмунча "харажат" қилишмайди. Айримлари эса ноқонуний сотиб олган ер майдонларини кейинроқ бошқа шахсларга пуллаб ҳам юборишади.

Шу тарика боғдорчилик йўналишидаги фермер ҳўжалигига узок муддатта ижара берилган жами 3,4 гектар ер майдони ноқонуний эгалланиб, қурилиш ишлари олиб борилади. З.Шокиров жиний

Садирали МИРЗОКАРИМОВ,
Қўштепа туман прокурорининг ўринбосари

шериклари билан тил бириктириб, фермер ҳўжалигидан ташқари мактабга тегишли ёрдамчи ҳўжалик ерларининг бир қисмини ҳам фуқароларга ер участкаси тарзида пуллаб юборади. "Т.Бобоев Ёдгорали" ММТП ҳудудидаги 27-сонли умумтаълим мактабига қарашли жами 3,4 гектар кўп йиллик дарахтлар ва 0,6 гектар бошқа ер майдонларидан иборат ёрдамчи ҳўжаликнинг 500 квадрат метр қисмида фуқаролар томонидан уй пойдевори қўйилган, 800 квадрат метр қисмидан эса йўл сифатида фойдаланилган.

Фирибгарликдан иборат айбу гувоҳларнинг кўрсатмалари ва далиллар билан тасдиқланган, амалдаги қонун-қондаларга, мақсадли фойдаланишдан иборат мажбуриятига хилоф равишда боғ майдонларини фуқароларни алдаб, сохта ҳўжатлар билан уй қуриш учун сотиб юборган фермер ҳўжалигининг собиқ раҳбари З.Шокиров, унинг жиний қилимишига бош қўшган архитектура бўлими ходими Н.Қорабоев ва МФЙ раиси А.Сидиковларга қилишларига яраша жазо тайинланади.

Одам савдосига қарши дунё бўйлаб кенг қамровли фаолият, тегишли тарғибот-ташвиқот олиб борилишига қарамай, ҳар йили кўплаб инсонлар "замонавий қуллик" қурбонига айланмоқда. Улар орасида аёллар, кексалар, ҳатто ёш болаларнинг ҳам борлиги ачинарлидир. Ушбу жиноятнинг ривожланишига туртки бўлаётган асосий омиллардан бири одамларнинг чет элга бориш ва ишга жойлашиш ҳақида етарли маълумотга эга эмаслигидир.

ЖАҲОЛАТНИНГ ҚАБИҲ СИРТМОҒИ

Афсусланарлиси, ўзга давлат, бегона бир муҳитга тушиб қолганлар биринчи навбатда ўша давлат тилини, ўз ҳуқуқларини билмаслиги оқибатида виждонсиз кимсалар қўлида оғир жисмоний меҳнатга сафарбар этилмоқда, аёллар эса тубан ва фахш ишларга мажбур қилинмоқда. Ҳозирги илм-фан ва ахборот технологияларининг ривожини ҳамда глобаллашув жараёнларида бу жиноятнинг янги, турли кўринишлари пайдо бўлмоқда.

Статистик маълумотларга кўра, жаҳонда ҳар йили тахминан 3 миллиондан ортиқ инсон одам савдосининг қурбонига айланмоқда. Ҳар йили 600-800 минг нафар аёллар ва болалар турли андов йўллари билан чет элларга олиб кетилиб, эксплуатация қилиш мақсадида сотиб юборилмоқда. Жиноий гуруҳлар учун одам савдоси жуда катта даромад келтирадиган манбага айланган, у тўғриван моддалар ва қурул савдосидан кейин 3-ўринни эгалламоқда.

Бу жиркани савдо айни вақтда дунёнинг деярли барча давлатларини қамраб олган десак, янглишмаймиз. Шулар қаторидан республикамиз ҳам ўрин олган бўлиб, у одам савдоси қурбонларини ўтказувчи (транзит) ёки бу турдаги жиноятлар содир бўлувчи мамлакат эмас, балки бу борада донор давлат ҳисобланиб, амалиётда фуқароларимиз асосан хорижда бу иллатнинг қурбони бўлган. Шунинг учун ҳам бу борада Ўзбекистон 60 дан ортиқ халқро ҳужжатга қўшилиб, хорижий давлатлар билан уюшган жиноятчилик, шу жумладан, одам савдосига қарши курашга қаратилган 29 та шартнома ва келишув имзолади.

Мамлакатимизда одам савдосига қарши курашиш жараёни мустахкам ҳуқуқий ва институционал база яратишдан бошланди. Жумладан, 2008 йил 17 апрелда "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 8 июлдаги қарори билан Одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика идораларо комиссияси тuzилди, мазкур жиноятга қарши изчил ва тизимли кураш бошланди.

Одам савдосига қарши курашиш борасидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш, профилактик тадбирларни жаллаллаштириш, шунингдек, жабрланганларни ҳимоя қилиш борасидаги фаолиятни мувофиқлаштириш мақсадида ҳар йили йилга мўлжалланган 4 та Миллий ҳаракатлар режаси қабул қилиниб, улар тўлиқ ижро этилди. Бугунги кунда одам савдосига қарши курашиш юза-

сидан 2019-2020 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилган бўлиб, ижроси амалга оширилмоқда. Шунингдек, яқинда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони эълон қилинди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуслари асосида давлат ва жамиятнинг ҳар томонлама ва жадал ривожланиши учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида қабул қилинган, "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш

сий эътибор содир этилган жиноят учун пост фактум жазолаш эмас, превентив чораларни кўриш орқали уларнинг содир этилмаслигини таъминлашга қаратилган. Бундан ташқари, 2018 йилда Бош прокуратура Академияси тизимида бу турдаги жиноятларнинг содир этилиши сабабларини ўрганиш мақсадида Тизимли таҳлил маркази ташкил этилди. Жиноятчилик ва унинг келиб чиқишига сабаб бўлаётган таҳлиллар натижасида жорий ва истиқболдаги давр учун ҳуқуқбузарликларга қарши курашиш бўйича стратегиялар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. Биргина 2018 йилда 72 мингдан ортиқ профилактик тадбирлар ўтказилганлиги ва бу рақамлар 2017 йилга нисбатан 2,5 баробарга кўплаган амалга оширилган ишлар қўламини ва миқдосини кўрсатиб турибди.

Таҳлиллار Ўзбекистон фуқароларининг одам савдоси жинояти қурбони бўлиши эҳтимоли уларнинг хорижий меҳнат миграцияси жараёнларида юқори эканлигини кўрсатган. Ушбу ҳавфдан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон меҳнат миграцияси жараёнларида фуқароларнинг одам савдоси қурбони бўлишининг олдини олиш мақсадида амалларда ушбу жараёнларни тартибга солишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар кўрилмоқда. Хусусан, хорижда ишловчи фуқароларимизнинг ижтимоий ва меҳнат ҳуқуқларини таъминлашни назарда тутувчи давлатлараро икки томонлама ҳужжатлар имзоланган. Фуқароларнинг яқка тартибда ўзларини ҳавфга қўйиб, одам савдоси қурбони бўлиш хатарларини минималлаштириш мақсадида хорижий меҳнат миграциясини тартибга солиш бўйича 2018 йил 23 январда Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинди. Ушбу қарор асосида фуқароларнинг хорижда бандлигини таъминлашни уюшган ҳолда танлов ўтказиш ва ёллаш орқали амалга оширишнинг афзалликларини тушутириш бўйича ташвиқотлар ўтказилди.

Жиноятлар сони жорий йилнинг 6 ойида 30 фоизга камайди.

Ўзбекистон фуқаролари чет элда бўлганда ҳавфсизлик талаблари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, хорижий мамлакатнинг асосий қонун-қоидаларини ўзига акс эттирувчи эслатмалар ишлаб чиқилиб, тарқатилди. Шунингдек, ҳукуматнинг юқорида қайд этилган қарори-

га асосан хорижга боровчи шахсларга арзонлаштирилган нархларда темир йўл ва авиачипталар сотиб олиш механизмлари жорий этилди.

2018 йил 16 октябрда "Хусусий бандлик агентликлари тўғрисида"ги Қонун қабул қилиниши билан фуқароларни хорижга ишга жойлаштириш бўйича хусусий бандлик агентликлари лицензия асосида фаолият олиб боришига рухсат берилиб, миграциянинг диверсификация қилиниши таъминланмоқда. Ушбу комплекс профилактик ва превентив чоралар натижасида 2018 йилда бу йўналишдаги жиноятлар сони 60 фоизга, жорий йилнинг 6 ойида эса 30 фоизга камайди.

Одам савдосидан жабрланганларни аниқлаш, уларни ҳимоя ва ижтимоий реабилитация қилиш ҳамда хорижда меҳнат билан банд бўлган фуқароларни қўллаб-қувватлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори билан 2018 йил 5 июль куни махсус жамғарма ташкил этилиб, унинг

Мингдан ортқ фуқарога ватанга қайтиш учун моддий тўлов берилиши таъминланди.

асосий вазифалари белгилаб берилди. Ушбу жамғарма томонидан ўтган даврда хорижда оғир молиявий аҳволга тушиб қолган, шахсини тасдиқловчи ҳужжатларсиз ва ватанга қайтиш имконига эга бўлмаган, қисқа қилиб айтганда, одам савдоси жиноятининг қурбони бўлиш эҳтимоли мавжуд бўлган 1300 нафардан ортиқ фуқарога ватанга қайтиш учун авиачипта олиб берилиши ҳамда моддий тўлов берилиши таъминланди.

Жорий йилнинг 17 январь куни Ўзбекистон Республикасининг "Консуллик уставини тасдиқлаш тўғрисида"ги Қонуни қабул қилинди.

Ушбу қонунда одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва қўмаклашиш бўйича консулликнинг функциялари алоҳида белгилаб берилди. Хусусан, консулликнинг мансабдор шахси ўз ваколатлари доирасида, Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида турган, одам савдосидан жабрланган фуқароларимизга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича фаолиятни амалга оширади. Одам савдосидан жабрланганларнинг Ўзбекистон Республикасига қайтишига қўмаклашади, уларда шахсини

Дилшод РАХИМОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
Иқтисодий жиноятларга қарши
курашиш департаменти бошлиги

тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда эса уларнинг шахсини ва Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига мансублигини аниқлаш бўйича ўз вақтида чоралар кўради ҳамда консуллик ва бошқа йиғимларни ундирмасдан уларга Ўзбекистон Республикасига қайтиши учун ҳужжатларни расмийлаштиради. Одам савдосидан жабрланганларни уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳақидаги ахборот билан таъминлайди.

Ҳозирда Ўзбекистон фуқароларининг меҳнат миграцияси географиясидан келиб чиққан ҳолда консулликлар ва ваколатхоналар сони шунга мос равишда қатор мамлакатларда кўпайтирилган.

МДХ давлатларининг 2019-2023 йилларга мўлжалланган қўшма режасига асосан 2018 йилнинг ноябрь ва 2019 йилнинг март ойларида Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон давлатлари ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорликда "Стоп трафик" номли тадбир ўтказилиб, қатор ижобий натижаларга эришилди. Бундан ташқари, Малайзия, Туркия, Бирлашган Араб Амирликлари, Таиланд, Ҳиндистон ва Америка Қўшма Штатларининг ваколатли органлари билан бу йўналишда ҳамкорлик қилиш бўйича икки томонлама музокаралар олиб борилмоқда.

Гарчи, бу турдаги оғир жиноятнинг олдини олиш бўйича комплекс чоралар кўрилатган бўлса-да, афсуски, бундай хунук жиноятлар содир бўлмоқда ва жабрланганлар ҳам мавжуд. Шунинг учун ҳам республикамизда Одам савдоси жабрдийдаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация маркази ташкил этилган. Бу ерда ҳар бир жабрдийданинг индивидуал сифатлари ва шахсини ҳисобга олган ҳолда уларни реабилитация қилиш методикаси ишлаб чиқилган. Аввало, одам савдосидан жабрланган шахсларни ижтимоий реабилитация қилишда уларни иш билан таъминлашга жиддий эътибор қаратилмоқда. Бунда улар учун алоҳида квоталанган иш ўринлари яратилган. Марказ томонидан қайд этилган ёрдамларнинг барчаси жабрланган шахсларнинг розилиги асосида кўрсатилади. Шунингдек, фуқаролар ушбу хизматлардан одам савдоси қурбони бўлганлиги ҳолати бўйича жиноят иши қўзғатилганлиги ёки қўзғатилмаганлигидан қатъи назар, фойдаланади.

“Агар сиз фарзандингизга данғиллама уй қуриб берсангиз — вақти-соати келиб, у эскириши мумкин. Агар энг зўр машина олиб берсангиз — уям тез орада эскириши мумкин. Агар унга моддий бойлик, пул қолдирсангиз — уям бир кун сарф бўлиб тугаши мумкин. Аммо дунёда ҳеч қачон эскирмайдиган, йўқолмайдиган бебаҳо бир бойлик борки, у ҳам бўлса, фарзандингизга берган билим ва хунардир. Лекин билим ва маърифатни қардан олиш мумкин? Аввало, китоб деган хазинадан”.

Шавкат МИРЗИЁЕВ.

нинг бирида маънавият, маърифат сўзларини ишлатамиз, амалда эса...

Биз маънавият ҳақида жар солиб юрган давримизда мактаб ва қишлоқ кутубхоналари йўқ бўлиб кетди. Қолганлари ахборот-кутубхона маркази, ахборот-ресурс маркази, дея қайта номланди, моҳиятан нуфузи тушириб юборилди. Натижада бу марказларга “китобхон”лар китоб ўқиш учун эмас, у ерда интернетга уланган компьютер борлиги учун, улар ёрдамида тайёр мавзуларни қўчириб реферат, диплом иши “ёзиш” учун борадиган бўлиб қолди.

илмий адабиётлар ҳамда даврий нашрлар билан етарли даражада таъминланмади. Аксар кутубхоналар ва газета киоскалари ёпилди. Юз минглаб нусхада чоп этилган романларнинг бугунги энг катта адади 5 мингдан, шеърӣ тўпламларнинг энг катта адади 500, нари борса 1000 нусхадан ортмаслиги ҳаётан тамаддунининг шаклланишига муносиб ҳисса қўшган, Алишер Навоӣ каби буюк шоир ва мутафаккирларни еттиштирган ўзбек халқи учун ачинарли ҳол эмасми?

Бирор кишининг қандай инсонлики
Китоб — Беваҳо Хазина

МУТОЛААГА ҚАЙТИШ — ЎЗЛИККА ҚАЙТИШ ДЕМАК

Ўзбек оилаларида китобга муҳаббат, уни асраб-авайлаш қадимдан анъанага айланган. Авваллари узун қиш кечалари маҳалла аҳли танча атрофига жам бўлиб, китоб мутулаа қилар, бошқалар эса воқеа-ҳодисалар баёнини жон қулоғи билан тинглаб, сўнг ўз фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашарди. “Навоӣхонлик”, “Бедилхонлик”, “Машрабхонлик”, “Бобурхонлик” каби китобхонлик кечалари ўтказиларди.

Халқимиз учун илму маърифат ҳамиша ва ҳар вақт энг муҳим маънавий озۇқа бўлиб келган. Европаликлар ҳали мудраб ётган замонларда оламшумул кашфиётлари билан бутун дунёни уйғота олган, фалакиётдан тортиб тиббиётгача, ҳатто ҳозир мислсиз ривожланган ахборот технологиялари соҳасининг ҳам тамал тошини қўйган ўнлаб буюк аждодларимиз болалиқдан илму маърифатга интилган, билим олишни юксак қадрият деб ҳисоблагани учунгина даҳо бўлиб етишдилар.

2700 йил аввал аждодларимиз 12 минг қорамол терисига битиб кетган “Авесто” китобида: “Ҳар бир болани шундай тарбиялаш зарурки, у аввал яхши ўқиш ва сўнгра эса ёзишни ўрганиш билан энг юксак поғонага кўтарилсин”, деган даъватлар борлиги болаларимиз таълим ва мутулаага катта эътибор қаратганини кўрсатади. Буюк Соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг “Китоб — барча бунёдкорлик, яратувчанлик ва ақл-идрокнинг, илму донишнинг асосидир, ҳаётни ўргатувчи мураббийдир”, деган ҳикмати ҳам мутулаага даъват этади.

Қадимги юнон императори Искандар Зулқарнайн муқаддас китобимиз “Авесто”нинг инсонларни Ватан ҳимояси йўлида бирлаштира олишини билгани учун уни ёкиб юбориш ҳақида фармон берган эди. Ота-боболаримизнинг китобга эътиборсиз бўлмаганлигини Самарқандда бундан 2000 йил олдин қороз ишлаб чиқарила бошланганидан ҳам билиш мумкин. IX — XII асрларда она заманимиздан ҳаётан илм-фанни юксакларга кўтарган буюк алломалар етишиб чиқилишини заманимиз ҳам илмга ташналик ётади. Улар китобни муқаддас санаб, кўз қорачиқидек асраганлар.

Ривоят қилишларича, қадимда бепоён саҳрода кетаётган қаровонни қароқчилар тўхтаб, талабдилар. Шунда қимдир жонини асраш, қимдир молини ашириш пайида бўлибди. Қароқчилар сардори ҳар бир туяга ор-

тилган молни кўздан кечирибди. Улардаги қимматбаҳо буюмларни, олтин зарни битта қўймай йиғиштиришни буюрибди. Навбат устига китоблар ортилган туяга келибди. Китоблар соҳиб-и ёнидаги бор бойлигини тортиб олишгаётганда индамабди-ю, гал китобларига келганда сардорнинг оёқларига йиқилиб, тавалло қилибди: “Хоҳласанг, бойлигимга қўшиб жонимни ҳам ол, лекин китобларимга тегма”. Қароқчилар сардори: “Эй, эси паст нодон,

Талабалик йилларимизда 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунига курсдош қизларга ёппасига китоб совға қиларди ва улар ҳам биз йигитларни ҳарбийлар байрамида шундай тўхфа билан табриқлар эди. Шунингдек, турли хил газета ва журналларга обуна бўларди ва уларни талашиб ўқирдик.

Бугун айрим ёшларимиздан “Instagram”, “Telegram” ва “Facebook”ни сўрайлик. Лекин асло “Алпомиш”, “Фарҳод ва Ширин”, “Ўткан кунлар”,

Хўш, ўтмиши буюк халқ бўлатуриб нега бугун биз, дунё тан олган Ал-Хоразмий ва Ибн Сино авлодлари илм-фанда орқада қолдик? Нега интернетда ғийбатлашиш, бўлмағур пост ва хабарларни ўқиб, уларга муносабат билдириш, бачкана кўрсатув ва концертларни томоша қилишга, бир сўз билан айтганда, ўз савиямизни туширишга соатлаб вақт сарфлаймизу, аммо йилда ақалли бир маротаба кутубхона ёки китоб дўкони остонасидан ҳатламаймиз?

ёнингда бир миринг қолмади-ку, бу бир туя қороз жонингга оро қиармиди? Ундан кўра мендан уйингга етиб олиш учун қоринга ярайдиган пул, егулик сўрасанг бўлмайдими?”, дея мазақ қилибди. Китоблар соҳиб-и унга шундай дебди: “Тўғри, мен уйимга етиб олгунча қийналаман. Сен тортиб олган бойлигини ўрнига келтириш мумкин, аммо йўқотган китобларимни пул билан ўрнига келтириб бўлмайди”. Бу гапдан қаттиқ таъсирланган қароқчилар сардори талаб олган бойликларининг ҳаммасини ташлаб, отига қамчи босибди.

Бу-ку, бир ривоят. Бугун китобга муносабатимиз қандай? Муносиб даражада деб айта оламизми? Афсуски, ихобиий жавоб қилиш қийин. Бугун нафақат ёшлар, балки биз, катталар ҳам китобдан йироқлашиб бораёпмиз. Эҳтимол, биз шунчалик ақили бўлиб кетганимиздан китоб ўқишга эҳтиёж қолмагандир ёки аксинча, ақлан заифлашиб, ўқишни ҳам унутиб қўйдикми? Ваҳоланки, яхши китоблар юз минглаб нусхада чоп этилиб ҳам эҳтиёжни қондириб бўлмаган даврларда лугатимизда “маънавият” деган сўз йўқ эди. Бирок китобхонлик даражаси анча баланд эди. Бугун-чи? Ҳар икки жумла-

“Қутлуг қон”, “Навоӣ”, “Юлдузли тунлар” романлари ҳақида сўрай қўрмайлик. Ҳаётан адабиётдан эса асло сўз очмаганимиз маъқул. Чунки ўғлимиз ёки қизимиз “Дада, шу китобларни ўзингиз ўқиганмисиз?” деб сўраб қолса, ҳижолатда қолишимиз мумкин.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, кирилл алифбосида бўлган ва энг ачинарлиси, гоёяй ва сиёсий мазмунидан қатъи назар, титул варағида эски тузум тамгалари бўлган, аннотациялари ўша давр руҳини эки эттирувчи сўзлар билан бошланган учунгина миллионлаб нусхадаги китоблар ёппасига олиб чиқиб ташланди. Ваҳоланки, “Бургга аччиқ қилиб кўрпани қуйдирмай”, ўша бизга ёкмаган тамгалар устига бир парча қороз ёпиштириб қўйиб, жуда бўлмаса, титул варағини йиртиб ташлаб, ўша китоблардан фойдаланиш мумкин эмасмиди?

Афсуски, мустақиллик йилларида ўқув ортлари ўқув режасига бир қатор янги фанларнинг киритилиши билан адабиёт бўйича дарс соатлари ҳаддан зиёд қисқартирилиб, бу дарсларга эътибор ва қизиқиш пасайиб кетди. Ўрта махсус ва олий ўқув ортларининг кутубхоналари янги ўқув, бадиий ва

гини билиш учун унга: “Сиз кимнинг ва қайси асарини ўқиясиз?”, деган савол бериш ва шу саволга берган жавобига қараб унинг қимлигини айтиш мумкин. Чунки бадиий асар, ундаги адабий қаҳрамон, у хоҳ Отабек ёки Йўлчи, хоҳ Михаил Шолоховнинг Соқолови ёки Чингиз Айтматовнинг Едигеи бўлсин, бош қаҳрамонлар билан бирга китобхонларнинг шахс сифатида шаклланишига катта таъсир кўрсатади. Агар сиз юқорида таъкидлагани сингари “катта” қаҳрамонлар тасвирланган асарларни кўпроқ ўқисангиз, шу қаҳрамонларга ўхшаган катта шахс бўлиб шакллانسиз. Агар ингил-елпи асарларни ўқиганда нарига ўтмасангиз, шу асарлардаги ингил-елпи қаҳрамонларнинг реал ҳаётдаги нусхаларидан бири бўлиб қоласиз.

Афсуски, айрим юртдошларимиз фарзандини илму маърифатли қилиш ўрнига ҳалиям дабдабали тўю томошалар қилиб ном чиқаришга интилмоқда. Юқорида давлатимиз раҳбарининг гапида таъкидланганидек, дастурхондаги махсулотлар кўнга қолмай тугайди-кетайди. Китоб эса қалбларда мангу қолади. У фарзандларимизни тарбиялайди, яхшиликка эргаштиради.

XX асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб китобхонликка жиддий эътибор қаратган Япония, Жанубий Корея, Малайзия, Сингапур, Хитой ва Ҳиндистон сингари давлатлар тараққиётда анча илгарилар кетди. Бундай йўлни биз ҳам босиб ўта оламиз. Буюк аждодларимиздан ибрат олиб яшасак, кифоя. Ёшлар мутулаага қайтмагунча ҳеч нарса ўзгармайди. Китоб ўқимаган телевидзорга ёпишади. У ерда намойиш этилаётган фильм, сериал ва кўрсатувларнинг ҳаммасини ҳам савия, деб бўлмайди. Савиясиз медиа махсулотларни қайта-қайта истёмоқ қилверган инсон, табиийки, маънан қашшоқлаша бошлайди.

Хуллас, ўзимиз сезмаган ҳолда маънавий инқироз жарй ёқасига шу қадар яқин бориб қолибмизки, оқибатда Президентимиз Шавкат Мирзиёев “Китоб махсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутулааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғиб қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида” фар-

«ШУ ИШ ЁШИНГИЗГА ЯРАШАДИМИ, ОТАХОН?»

"Судланувчи Умар Муҳаммадиев 1935 йилда туғилган... Ёшга доир пенсияда... Оилали, тўрт нафар фарзанди бор..."

Урол ЭШКОБИЛОВ,
Шахрисабз туман
прокуратураси терговчиси

«мойиш чиқаришни мақсадга мувофиқ топиб, кўзимизни очиб қўйди. Миллат фожиясининг олдини олишга қаратилган бу фармойиш чиқмаганда, билмадим, қуруқ маънавият сўзини байроқ қилиб қаёққа кетаётгандик?..»

Шунингдек, давлатимиз раҳбари жорий йилнинг 19 март кунини ўтказилган видео-селектор йиғилишида ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этишга қаратилган бешта муҳим ташаббусида ёшлар ўртасида китобхонлиқни кенг тарғиб қилиш ҳамда китобхонлик маданиятини оширишга алоҳида эътибор қаратган эди. Шу асосда "Қадрдон мактабимга китоб совға қиламан" шиори остида ҳаракат бошланиб кетди ва натижада мактаб кутубхоналари фонди ўқишли китоблар билан бойиб бормоқда. Бу — китоб ўқишни жон-дили деб билган ёшларни тўлқинлантириб юборди. Масалан, Китоб туманидаги 2-давлат ихтисослашган мактаб-интернатида "Китоблик китобхоналар клуби"нинг ташкил этилиб, "Зуко китобхон" танловининг ўтказилгани ва ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирлангани фикримизнинг тасдиғидир.

Қарши давлат университети рўнасида китобга монумент ўрнатилди. 12 нафга нодир асарлар тўплами акс этган ушбу монументда Ўзига ҳос раъий маъно муҳассас. Тўпламга буюк боёққалонларимиз Алишер Навоий, Абу Али ибн Сино, Заҳириддин Муҳаммад Бобур билан бир қаторда Бальзак, Шекспир, Пушкин каби жаҳон адабиётининг етакчи намояндалари асарлари ҳам киритилган.

Буюк маърифатпарвар шoir Чўлпон адабиётини "ўткир юрак кирларини ювадургон тоза маърифат суви" дея таърифлаган эди. Биз фарзандларимизни ана шундай маърифат сувида баҳраманд қилмас эканмиз, уларни комиллик чўққисига эриштира олмаймиз. Дипланда-римиз китобдек мўъжиза билан қадрдон бўлсалар, у билан сирлашиб, бадиият оламида кезсалар, китобга ошнолик уларнинг ҳаётий ахтиёжига айлансагина у чўққини "забт" этишлари мумкин.

Халқимиз тараққиётнинг янги, юксак босқичи сари дадил ва мардона қадам қўётган бир даврда мамлакатимизда китобхонлиқни, мутлоа маданиятини ривожлантириш, китоб маҳсулотларини наشر этиш борасида улкан ислохотларнинг амалга оширилиётгани бежиз эмас. Президентимиз мамлакатимизнинг қайси гўшасига бормасин, албатта, ёшлар қалбига китобсеварлик туйғусини уйғотиш, уларни мутлоа маданиятига ўргатиш масаласига жиддий эътибор қаратмоқда. Кейинги йилларда ҳудудларда ташкил этилаётган кутубхоналар, китобхон ёшларни рағбатлантириш мақсадида ўтказилаётган турли танловлар, танлов ғолибларига Президент совғаси сифатида автомобиль тўхфа этилаётгани, кўнча кутубхоналар фаолияти йўлга қўйилаётгани, машҳур адибларимиз номи билан аталадиган ижод мактабларининг бунёд этилгани, буюк адиблар хотирасини абадилаштириш, адабиётни ривожлантириш бўйича кетма-кет қарор ва фармонлар қабул қилинаётгани мисолида ҳам бунини аққол қўриш мумкин.

"Судланувчи" деган жумла билан бошланган ушбу сатрлар сизнинг ҳам қулгингизга ноҳус эшитилган бўлса ажабмас. Наҳотки 84 ёшли отахон жиноятга қўл урган бўлса? Фарзандлари-ю набираларига панду насихат бериб, уларнинг камолини тилаб ўтирадиган ёшда бунга уни нима мажбур қилди экан? Бундай саволлар ҳар қимда ҳам туғилиши табиий.

Умар бобо Муҳаммадиев тумандаги Ўртақўрғон маҳалласида яшайди. Бош прокуратура ҳузурдаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Шахрисабз туман бўлими ҳамда туман ички ишлар бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбир давомида унинг уйи ёрдамчи хўжалик хоналарида қонунга ҳилоф тарзда қўрилган ҳужов ҳеҳи фаолият кўрсатаётгани аниқланди. Тадбир давомида судланувчидан баҳоси 240 минг сўмлик 16 литр ёғ, 288 минг сўмлик 192 килограмм зиғир дони, 2 миллион 167 минг 500 сўмлик 867 килограмм чигит, 72 минг сўмлик 48 килограмм қунжара, шунингдек, электродвигатель, электрон тарози, ҳужов ўқи, тасмаси ва қозони — жами 5 миллион 826 минг 500 сўмлик товар-моддий бойликлар расмийлаштириб олинди.

Туман давлат санитария-эпидемиология назорати маркази томонидан берилган хулосага кўра, маъкур ноқонуний

ҳужовхонадан олинган ёғсимон модда истеъмол учун яроқсиз экани аниқланган.

"Шу иш ёшингизга ярашадими, бобо?" Тадбир жараёнида ҳам, жиноят ишлари бўйича Шахрисабз тумани судида бўлиб ўтган суд мажлисида ҳам қарияга шундай савол берилди. Умар бобо Муҳаммадиев эса бу иш ноқонуний эканидан хабари бўлмагани, ҳаракат қилиб туриш соғлиқ учун фойдали деб ўйлаб, шу фаолият билан шуғулланганини айтди...

Суд ҳукми билан Жиноят кодексининг тегишли моддасига асосан Умар Муҳаммадиевга энг кам иш ҳақининг 30 баравари миқдорига жазима ҳазоси тайинланди. Ҳужовхонадан олинган истеъмолга яроқсиз маҳсулотлар йўқ қилинди. Айрим буюм ва маҳсулотлар давлат эгаллигига ўтказилган бўлса, айримлари металлломга, бошқалари "Шахрисабз пахта тозалаш" корхонасига топширилди.

Ўртимизда кексаларга ҳурмат кўрсатиш азалий қадрият ҳисобланади. Шубҳасиз, бу қадрият қонунларимизда ҳам ўз аксини топган. Чунонинг, У.Муҳаммадиевга нисбатан жазо тайинлашда ҳам унинг ёшга доир пенсияда экани, қонунда белгиланган жаримани тўлашга имконияти йўқлиги ҳисобга олиниб, нисбатан камроқ жазима миқдори белгиланди. Бироқ отахон ҳам энди қонунга ҳурматини ўргансалар яхши бўларди... БОБО?»

Сўнгги пайтларда хизмат вазифасини бажараётган Мажбурий ижро бюроси ходимларига қаршилиқ кўрсатиш, тажоввуз қилиш ва тан жароҳати етказиш ҳолатлари учраб турибди. Шундай ҳолатлардан бири Тошкент вилоятининг Қуйичирчиқ туманида содир бўлди. Бюронинг Қуйичирчиқ туман бўлими давлат ижрочисига жиддий тан жароҳати етказилди.

JARAYON

ҚАРШИЛИК — КЕЛТИРМАЙДИ ЯХШИЛИК

Феруз БЕКМУРАТОВ,
МИБ Тошкент вилоят бошқармаси шўба инспектори

Ф уқаролик ишлари бўйича Қуйичирчиқ туманлараро судининг ижро варақасига асосан жавобгар Файрат Назарбоевдан икки нафар вояга етмаган фарзандини онаси Манзура Назарбоева тарбиясига олиб бериш тўғрисидаги ижро ҳужжати бўлим иш юритишга келиб тушган. Шунга асосан "Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида"ги Қонуннинг 23-моддаси билан ижро иши қўзғатиш тўғрисидаги қарор қабул қилиниб, манфаатдор тарафларга юборилди. Жавобгар Ф.Назарбоевга нисбатан расман оғохлантириш берилди. Шундан сўнг давлат ижрочиси томонидан 2019 йил 1 июль кунига мажбурий ижро этиш тайинланган, ҳолислар, маҳалла фаоллари, туман ИИБ ҳудуд профилактика инспектори, "тез ёрдам" бригадаси билан биргаликда қарздорнинг яшаш манзилига борилган.

Ф.Назарбоев бир неча бор оғохлантиришга қарамасдан суд қарорини бажаришдан бош тортиб, уларга пичоқ кўтарган ҳолда дўқпўписа қилди. Бу ҳолат юзасидан далолатнома тузилиб, мажбурий ижро ҳаракатлари кейинга, жорий йилнинг 8 июль кунига қолдирилди.

Шундан сўнг юқоридagi қонуннинг 21 ва 87-моддаларига асосан тақдоран мажбурий ижро ҳаракатлари тайинланди. 8 июль кунини, кечки соат 18:30ларда жавобгар Ф.Назарбоевнинг уйига вакиллар билан борилади. Хонадон эгалари уй эшикларини ичкаридан қулфлаб, болаларни онасига бермаслигини, давлат ижрочиси қўйган талабларни бажармаслигини, қизларини онасига олиб берган ходимни ўлдирилганини айтиб, жанжал қилади.

Ф.Назарбоев билан қонун доирасида тушунтириш ишлари олиб бориладиганига қарамасдан, у мажбурий ижрога қаршилиқ кўрсатади. Шундан сўнг жавобгарнинг онаси собиқ келини М.Назарбоева билан ўзаро келишиб, кичик набирасини келинига беришини, қатъини эса ўзига қолдиришини, онаси катта қизи билан хоҳлаган пайтда қўришиши мумкинлигини айтди. М.Назарбоева рози бўлди. Ўзаро келишганлик юзасидан тилхат ёзиб беради. Шундан сўнг давлат ижрочилари қарздорнинг онасидан кичик набирасини олиб, онасига бериб, уларни жўнатиб юбораётган пайтда Ф.Назарбоев паншаха билан уйнинг дарвозасидан кўчага отилиб чиқади ва қутилмаганда давлат ижрочиларининг бирига тан жароҳати етказди. Ўзи эса воқеа жойидан қочиб кетди.

Тан жароҳати олган давлат ижрочиси З.Темировга ўша ерда "тез ёрдам" гуруҳи зудлик билан биринчи тиббий ёрдам кўрсатиб, туман марказий шифохонасига олиб кетишди.

Маъкур ҳолат бўйича Қуйичирчиқ туман прокуратураси томонидан Ф.Назарбоевга нисбатан ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилди. Ҳозирда тергов ҳаракатлари олиб боришмоқда.

MUNOSABAT

ОНАЛИК НЕА БАХТ КЕЛТИРМАДИ? эскирган хабарларнинг янги тафсилотлари

Нигина ШОЕВА,
журналист

Шифокор бўлишни ният қилган Феруза (исм-фамилияси ўзгартирилган) мактабни аъло баҳо-ларга битиргач, олийгоҳга киришни ният қилди. Аммо, қаттиққўл ота-онасининг раъйига қарши боришга ботинолмай, остана ҳатлаб чиқолмади.

О лти нафар фарзанд отаси жуда қаттиққўл инсон. Албатта, оила бошлиғи фарзандларининг тарбияси ҳақида жиддий қайғургани учун ҳам шундай йўл тутган. Ўрта маълумотли Феруза отаси ўқишга рўхсат бермагач, бирор ҳунарнинг эгадирдан тутиш ниятида уйда тикувчилик билан шуғуллана бошлади. Тайёрлаган либослари қўни-қўшни, маҳалладошларининг эътибори ва эътирофига сабаб бўлганидан унинг ишига бўлган қизиқиши янада ортди. Янгидан-янги ғояларга таяниб, либослар тика бошлади. Қунларнинг бирида қатъий назоратдаги қиз амакисининг ўғлига илаҳишиб қолди...

Шармандалиқдан қўтулмоқчи бўлди. Меҳри уммон, қалби дарё онанинг таърифни келтириш учун миллионлаб сўзларни дурдай тизиб чиқсангиз ҳам қўнғил тўлмайди, нимадир қамлик қилаётгандай бўлаверди. Ўрагингиз четиди яна қанчадан-қанча гаплар айтилмай қолганини қалбан англайсиз. Она деган шарафли номга номуносибларни кўрганингизда, улар ҳақида эшитганингизда эса...

Сурхондарё вилояти, Денов туманининг "Лолазор" маҳалласида жойлашган бозордаги аёллар ҳоҳатхонасига ташлаб кетилган қақалок яхшилар томонидан кўрсатилган тезкор чоралар натижасида қутқариб қолиниб, касалхонага жойлаштирилгани ҳақида эшитмаган одам кам топилса керак. Суриштирув натижасида ташлаб кетилган норасида гўдақнинг онаси Феруза эканлиги маълум бўлди.

Амакисининг ўғли, айна вақтда икки нафар фарзанднинг отаси, ўзи билан бир маҳаллада яшовчи Эркин билан муносабатларининг меваси бўлган бола жорий йилнинг 2 июль дунёга келди. Одатда янги меҳмоннинг илк йиғиси онага бир дунё қувонч бағишлайди. Аммо Феруза боланинг овози чиқишини истамди. Қақалокни ҳоҳатхонага ташлаб, шу йўл билан шармандалиқдан қутулиб қолмоқчи бўлди.

Наҳотки у отаси ва ака-укасидан қўрққанидан, қариндош-уруғ, қўни-қўшиндан уялгандан онаси билан келишган ҳолда болани йўқ қилиш учун шу йўлни топган бўлса?! Нера бу масала ечим эмаслигини, шу йўл билан улар оқлиниб қолмаслигини ўйлаб кўрмади?..

Ҳозирда унга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб боришмоқда.

Аёл бундай қилмаслиги мумкин эди, агар...

— Қиз боллага тарбияни она беради, одоб-ахлоқдан сабоқ бериб, оқ-қорани, яхши-ёмонни тушунтирадиган ҳам онадир, — дейди **Сарисой туман ҳокими ўрин-**

босари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Зухра Эсонова. — Қиз боланинг тарбияси оғир ва масъулиятли. Ундаги бўшлиқ, эътиборсизлик ва ортика қаттиққўллик вақт ўтиб ўзининг ҳунук оқибатини кўрсатади. Тан олишимиз керак, кейинги вақтларда "Аёл боласини сотмоқчи бўлди", "Аёл эрини пичоқлади", "Келин қайнотасининг қотилига айланди" қабилидаги воқеаларни эшитаямиз. Аёл — оҳижа! У ўзиндан-ўзи шундай ишларга қўл урмаётгандир. Бунга аёлнинг ноўрин ҳўрланиши, ҳақоратланиши ёйинки, очиқ-ошкора алданиши сабаб бўлаётганини ҳам ўйлаш вақти келмадиммикан?

— Тўғри авваллани, бу ҳодиса қалбимизда нафрат уйғотди, — дейди **нуроний онахон Бибинор Алламуродова.** — Қиз ва унинг онасининг хатти-ҳаракати ғазабимизни келтирмай қўймайди. Аммо, воқеанинг асл моҳиятини ўрганмасдан, билмасдан туриб қарор қабул қилиш керак эмас. Балки, ёш қизни йўлдан урган йигитнинг тазийки билан жигарбандидан воз кечмоқчи бўлгандир. Нима бўлганда ҳам, йўлдан адашган қиз шарманда бўлмаслик қорасини излашга ҳаракат қилган. Тўғри ва эгри йўл ҳеч қачон, ҳеч қимнинг юзини ёрўқ қилмайди. Аксинча, хато устига хато келтиради. 9 ой жажжи юрак уришини ҳис қилиб, уни авайлаган она бироз мушоҳада қилганда, беайб гўдақни ўйлаганда эди, қўнчилиқнинг нафратига учрамасиди...

FAOLIYATIDAN

Тадбиркорлик ва кичик бизнес фаолиятини эркинлаштириш борасида мамлакатимизда имкониятлар эшиги очилди.

Биобарин, тадбиркор ишлаб чиқариш кўламини кенгайтирса, янги ишчи ўринлари яратса, нур устига аъло нур. Бунда нафақат унинг шахсий даромади кўпаяди, балки давлат иқтисодиёти ҳам солиқлар ҳисобидан ривожланади.

Аминжон Фозилов (исм-фамилиялар ўзгартирилди) муқаддам икки марта судланган. У Мавлон Махмудов, Хосият Раҳимова, Алимардон Азизов билан ўзаро жиноий тил бириктириб иш олиб бораётганида бу қадамлари жиноятга етаклаётганини яхши биларди.

Дунёда касбу хунарнинг тури кўп. Одамлар азалдан бирор-бир касб-кор, ҳалол ва фойдали иш билан шуғулланиб, топган даромади эвазига ҳаётий эҳтиёжларини қондиришга, яхши яшашга интиланлар. Шу тарика оила эҳтиёжларини таъминлабгина қолмай, жамият ривожига ҳам ўз ҳиссаларини қўшганлар. Хуллас, ҳар ким истаган касб билан шуғулланиш ҳуқуқига эга. Фақат у шуғулланмоқчи бўлган фаолият тури қонун билан тақиқланмаган бўлса бас.

Ноқонуний касб

Мадамин МАНСУРОВ,
Департаментнинг Шаҳрисабз шаҳар бўлими бошлиғи

Кимлар учундир валютафурушлик ҳам бир касб. Аслида буни касб ҳам деб бўлмайдими. Чунки унинг замирида валюта қимматликларининг ноқонуний савдоси билан шуғулланиш мўжассам. Бундай савдо, яъни қонунга зид фаолият давлат ва жамият манфаатларига катта зарар етказиши ва шу боис тақиқланади. Қолаверса, чет эл валютаси банкларимизда эркин сотилиши ва сотиб олиниши кафолатланган.

Бирок шунча қўлайликлар берилишига қарамасдан валюта қимматликларини ноқонуний алмаштириш билан шуғулланиб келаётган айрим кимсалар учраб турибди. Хусусан, Департаментнинг Шаҳрисабз тумани ва Шаҳрисабз шаҳар бўлимида ҳамда туман ички ишлар бўлими ходимлари томонидан тумандаги "Янги Чоршанб

100 доллар савдоси қимматга тушди.

кўргони" бозори олдида ўтказилган тезкор тадбирда фуқаро Р.М. 100 АҚШ долларини 835 минг сўмга сотаётган вақтда ушланди ва ундан 200 АҚШ доллари, 1000 Россия рубли ва 6 миллион 573 минг сўм нақд пуллар ашёвий далил сифатида ҳужжатлаштириб олинди.

Ваҳоланки, у маъмурий ишлар бўйича Шаҳрисабз тумани судининг 2019 йил 4 февралдаги қарори билан валюта қимматликларини қонунга хилоф равишда олиш ёки ўтказиш ҳуқуқбузарлигини содир этганлиги учун маъмурий жавобгарликка тортилган эди. "Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас", деганларидек, орадан икки кун ўтиб Р.М.нинг яна ноқонуний фаолият билан шуғулланганини қандай тушунса бўлади?

Мазкур ҳолат юзасидан фуқаро Р.М.га нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилди. Жиноят ишлари бўйича Шаҳрисабз тумани судининг ҳукми билан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Нақдлаштириш ниқоби остида

Жиноий гуруҳ аъзолари сохта тадбиркорлик билан шуғулланиб, яъни МЧЖ уставида кўрсатилган фаолиятни амалга ошириш ўрнига фойдани солиқлардан озод қилиш, бошқача мулкий манфаат кўришни ўйлаб иш қўришди.

2016 йил май ойидан 2018 йил сентябрга қадар қонунга хилоф равишда пул маблағларини нақдлаштириш мақсадида сохта тадбиркорлик субъектлари бўлган "Бил-лур нефтгаз савдо", "Бекху-қуқийсервис", "Олот про-

Нақдлаштиришда фоиз устамаси қарийб 3 млрд. сўмни ташкил этди.

гресс билдинг" масъулияти чекланган жамиятлари ва "Али Шамс барака", "Амиршоҳ бунёдкор қурувчи" хусусий корхоналари ташкил этилган. А.Фозилов А.Азизов ҳамда М.Махмудов билан тил бириктириб, мазкур тадбиркорлик субъектлари орқали ноқонуний молиявий амалиётларни бажариб, мўмай да-

ромад топиш илнжиди то-варсиз пул операцияларини амалга ошириб келган. Аслида улгуржи савдо фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқига эга бўлмаган, 2007 йил 23 августда 610-сонли реестр рақам билан бўлиб ўйхатдан ўтказилган "Амиршоҳ бунёдкор қурувчи" хусусий корхонасининг ҳужжатларини ташишларидан олиб, корхонанинг АТ "Асака банк" Бухоро шаҳар филиалидаги асосий ҳисоб рақами ва ва АТ "Инвест финанс банк" Бухоро вилоят филиалидаги иккиламчи ҳисоб рақамларини очтириш билан сохта тадбиркорлик фаолияти бўйича банк операцияларини амалга оширган. Дастлаб у корхона раҳбари этиб ишончли шериги А.Азизовни тайинлади. Кейинчалик, яъни 2018 йил 12 январдан М.Махмудов мазкур корхона раҳбари сифатида фаолият юритди. Жамиятга хизмат кўрсатган банклар ҳисоб рақамлари орқали қонунга зид тарзда 2017 йил 17 январдан 2018 йил 14 майгача бўлган даврда 7 миллиард 200 миллион 205 минг сўм пул маблағларидан нақдлаштириш хизмати учун 5 фойдан 15 фоизгача устамалар ушлаб қолиб, чўнтак қа-

пайтиришди. Устамалар ҳисобидан топилган 781 миллион 548 минг сўмлик нақд пул кўринишидаги банкдан ташқари товарсиз пул айланмасини амалга ошириб, савдо қоидаларини бузишди.

781 млн. сўмлик товарсиз пул айланмаси амалга оширилган.

Жиноий гуруҳ бу каби ноқонуний хатти-ҳаракатларини "Али Шамс барака" ХКда ҳужжатларни сохталаштириш, "Капитал банк", ТИФ "Миллий банк" Когон филиалларида иккиламчи ҳисоб рақамлар очтириш йўли билан бемалол давом эттирган. 2017 йил 7 июлдан 2018 йил 12 июлгача бўлган даврда 10 миллиард 141 миллион 977 минг сўмлик маблағларни нақдлаштириб, пул ишлаб топишнинг ўзига ҳос усулидан фойдаланиб келинди.

Вазирлар Маҳкамасининг нақд пул муомаласини мустақамлаш ва тижорат банкларининг масъулиятини оши-

Уқун РАЗЗОКОВ,
Департаментнинг Бухоро вилоят бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари

ришга, пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартиришга доир қарорлари мазмун-моҳияти ва талаби жиноий гуруҳ учун ҳеч нарсани англатмаган қўринади. Бу гал нақдлаштириш фоиз устамаси 2 миллиард 773 миллион 350 минг сўмни ташкил этди.

Миллионлаб сўм солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар, миллиардлаб сўм маблағлар фоизлар ҳисобидан оқиб келавергач, одамзод гангиб, ўзинини йўқотган дарёдек бай кирғоққа ўзини уришни билмай қолар экан. Аммо ҳар қандай жиноятчини жиловлашга қодир адолатли қонунлар бор, буни унутмаслик керак. Қонунга хилоф қилинган хатти-ҳаракат ҳаққоний баҳоланади. Бу гал ҳам шундай бўлди.

ЖКнинг тегишли моддалари билан А.Фозилов 5 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. М.Махмудов, Х.Раҳимова, А.Азизовлар эса турли муддатларга ахлоқ тузатиш ишлари жазосига тортилди.

«Кореяга ишга жўнатаман»

Тошкент шаҳар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан ўтказилган тадбирда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг собиқ талабаси Диёр Саъдиев (исм-фамилиялар ўзгартирилган) қўлга олинди.

У фуқаро Салим Ҳақимовни алдаб, ундан 10 300 АҚШ доллари олганда, бу ишнинг якунини ўйламаган шекилли. Бўлмаса, ҳеч кўрқмасдан "Ташиқ меҳнат миграцияси масалалари агентлигида танишларим бор, Кореяга ишга жўнатаман", деб ундан пул оларимиди?

Фуқароларга ҳам ҳайронсан, Кореяга ишга юбориш, ҳатто Ташиқ меҳнат миграцияси масалалари агентлиги бошлиғининг ҳам қўлида эмаслигини наҳотки билишмайди ёки бу фирибгарлар ўта ишончга кириб оладими?

Эллиқалчилик бу "учар йигит" ўтган йилнинг май ойида С.Ҳақимовга Жанубий Кореяга бориш учун корейс тилидан тест синовларидан ўтказиб қўйишни ваъда қилиб, 10 300 АҚШ доллари микдориде пул олади. Орадан бир неча ой ўтса ҳамки, "Кореядан иш таклифи" келавермаган, ҳабрдийданнинг ҳуқуқ-тартибот идораларига қилган мурожаати билан Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан суриштирув ҳаракатлари олиб борилади. Шу жараёнда Д.Саъдиевнинг фирибгарликни касб

Шухратжон ХУСАИНОВ,
Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси катта инспектори

қилиб олгани фош этилади.

Кореяга бориб ишлашни мақсад қилган фуқаролар аввало, комплекс тест марказида тест синовларидан ўтказилади. Мазкур саралаш тест синовларидан муваффақиятли ўтган, етарлича балл олган фуқароларгина тил ва малака тест синовларида қатнашади.

Шуни ёдда тутингки, Д.Саъдиев каби фирибгар шахслар "комплекс тест маркази бошлиқлари билан танишимиз", "Ўзимиз гаплашиб берамиз ва юз фоиз ўтказиб қўямиз", "Тест кузатувчилари ичида одамларимиз бор, тестини ишлаб беришамиз", "Сизнинг ўринингизга рўйхатдан ўтказамиз, кириб тестни ишлаб чиқамиз", "Агентликда одамимиз бор" ва ҳоказо гаплар билан хорижда ишлаш истагида бўлганлардан пул тама қилидилар.

Жиноят ишлари бўйича Яшнобод туман судида Д.Саъдиевнинг қилмишларига нисбатан ҳукм ўқилди, унга қўра бу шахсга етти йилу бир ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

150 мингга бой берилган обрў

Мамлакат таълим тизимини тубдан такомиллаштириш, унинг сифати ва самарадорлигини ошириш, умумтаълим мактаблари, лицей ва коллежлар, олий ўқув юртлирининг моддий-техника базасини ривожлантириш борасида кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга, ўқув юртлиридаги коррупция ва порахўрликнинг олдини олишга ҳам астойдил қиришилган. Бундай заворли ишлар ўзининг самарасини бермоқда.

Лекин коррупция, фирибгарлик, порахўрлик ва тамагирикка қарши курашиш мақсадидаги комплекс чора-тадбирларга қарамай, "Ўқишга киритиб қўяман! Тестни ҳал қилиб бераман! Битирув малакавий ишингга ёрдам бераман!", деган ваъдалар орқали мўмай пул ишлаб олиш илнжиде порахўрликка, фирибгарликка қўл ураётганлар ҳанузгача учраб турибди.

Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Хоразм вилоят бошқармаси ва Янгиерик туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда ана шундай жиноий ҳаракатлардан бири фош этилди.

Тадбирда Урганч автомобиль ва йўллар касб-ҳунар коллежи ўқитувчиси шу коллежнинг талабасидан битирув

Аминбой ҚАЛАНДАРОВ,
Департаментнинг Хоразм вилоят бошқармаси катта инспектори

лакавий ишини ижобий ҳал қилиб бериш эвазига олган 2 миллион 800 минг сўм пуллар ҳолислар иштирокида топилди, ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Мазкур ҳолат юзасидан коллеж ўқитувчисига нисбатан

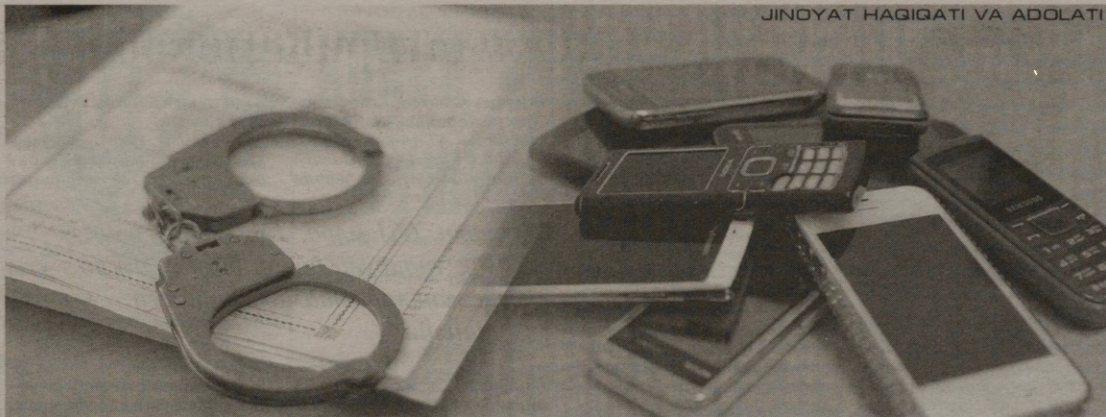
20 нафар талабадан қарийб 3 млн. сўм йиғиб олинган.

диплом олди амалиёт иши ҳамда битирув малакавий ишини комиссия аъзолари орқали ижобий ҳал қилиб бериш учун 150 минг сўмни олаётган вақтда ашёвий далиллар билан ушланди. Аслида 150 минг сўм ўқитувчи деган улўф касб эгасининг обрўсига аризулик пул эмас. Унинг ёнидан 20 нафар талабадан битирув диплом олди амалиёт ва битирув ма-

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари ўтказилмоқда.

Порахўрлик, фирибгарлик ва тамагирикни касб қилган ҳеч бир шахс жазосиз қилиб кетмайди. Бундай қилмиш эртами-кечми, барибир, фош бўлиши аниқ.

Ёши элликка қараб кетган Ҳамид Хўжакулов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) агар ҳаёлини жамлаб, ортига назар ташласа, фақат бетаининг ўтган ҳаётни кўради. Бир эмас, бир неча марта қамалди. Оиласи барбод бўлди. Касб-корининг ҳам тайини бўлмади. Жон куйдириб меҳнат қилишга, ҳалол пул топишга ҳайли ёр бермади.

ШУБҲАЛИ ОДАМЛАР

Ҳамиша енгилнинг остидан, ёғирнинг устидан юришга одатланди. Бировнинг ҳақидан ҳазар қилмади. Ўғирлик қилиб топган луқмасини ямламай ютишга кўнмади. Қонун тили билан айтганда, "хавфли рецедивист" деган ном ортирди бу қора қилмишлари ортидан...

Шахзод Йўлдошев вилоят диагностика марказидаги оптика дўконига бормоқчи бўлиб, автобусга чиққанди. Кўзлаган манзили яқинида бекатда тушиб, ичкарига кирди. Дўкондаги кўзойнақларни обдон кўздан кечирди, нархларини сўраб-суриштирди. Сўнг онасига кўнгирик қилиб, маслаҳатлашмоқчи бўлди-ю, ёнини титқилади. "Ие, телефони қани?" Ҳамма чўнтақларидаги буюмларини қўлига олиб, титқилади. Йўқ. Автобусда ёнига бир шубҳали киши тикилиб келганида кўнгли бир шумлиқни сезганди-я... Шахзод шошиб, шаҳар ички ишлар бўлими томон йўл олди...

Ражаб Ҳақназаров Эски шаҳар бекатида автобусдан тушиб қолиб, бозор айланди. Бозорлик қилиб бўлгач, юкларини кўтариб, пиеда маҳалла идораси томон кетди. Идорада нимадир зарурат билан чўнтагини кавлаганди, телефо-

ни йўқлигини сезд. Дарҳол ички ишлар бўлимига ариза билан мурожаат қилди...

Уша кун Шеркул Ирисов турмуш ўртоғини вилоят кўп тармоқли шифохонасига олиб борганди. Шифокорга навбат кўп экан. Ишга шошаётгани сабабли шифохонадан чиқиб, автобусга ўтирди. "Орзу" бозори ёнидаги бекатда тушиб қолди. Соатига қарамоқчи бўлиб, телефонини излади-ю, "Оббо", деб юборди... Кўчада кетаётган йўловчиларнинг биридан илтимос қилиб, унинг телефонидан ўз рақамига кўнгирик қилди. Учирилган экан. Дили хуфтон бўлиб, шошилаётган ишхонаси томон эмас, ички ишлар идораси томон кетди...

Уша кун чашгоҳ маҳали Қарши шаҳри Наво маҳалласида яшовчи Ҳамид Қарши шаҳридаги "Умида" чойхонасининг олдида эски таниши Рустам Ибрагимов билан учрашиб қолди. Узидан ўн саккиз ёш

кичик бўлган бу йигит билан у қасбининг уйида ишлаган пайтида танишиб қолганди.

— Юр, "братишка", ичамиз, — дея саҳийлиг тутди Ҳамиднинг.

*Икки манзил
оралиғида уч
марта бориб-
қайтган
"шоввоз"лар
бешта телефон
ўтариб олишди.*

Рустам пули йўқлигини айтди. Ҳамид эса бойваччалардай кўл силтаб, уни тўхтаб турган 1-рақамли автобус томонга судради. Автобус гавжумлашиб, жойидан кўзгалганидан сўнг Ҳамид ҳам "иш"га киришди. Қўзларини олазарак қилганча ёнида тик турган эр-

какнинг костюми чап ён чўнтагига қўл суқди. Қўлига илинган уяли телефон ускунасини апил-тапил ёнига яширди. Эски шаҳарда тушиб, йўлнинг у томонига ўтишди. Яна автобусга ўтириб, ортга қайтишди. Тикилинча яна бир телефон ускунаси "ўлжа"га олинди. Шу тариқа чойхона ва Эски шаҳар ўртасида уч марта бориб-қайтишди. "Ўлжа" телефонлар сони бештага етди. Ҳамид ҳар сафар телефонларни усталик билан ўтариб, шериги Рустамга узатарди. Сим-карталар дарҳол олиниб, дуч келган тарафга отилди. Жабрланувчилар телефон йўқолганини автобусдан тушганларидан сўнггина сезишар, бировнинг телефонидан ўз рақамларига кўнгирик қилишганида "рақам ўчирилган" бўлиб чиқарди...

Сўнгги бор Эски шаҳарга бориб, йўлнинг бу томонига ўтиб, яна автобус кутаётганларида нотаниш уч киши келиб, ўзларининг ички ишлар хо-

Абдурашид ЖУРАЛОВ,
Қашқадарё вилоят
прокуратураси бўлим бошлиғи

ми эканликларини айтишганида кассавурларнинг қапалағи учиб кетди...

Жиноят ишлари бўйича Қарши шаҳар судида ўтказилган суд мажлисида "телефон ишқибозлари"нинг қора қилмишларига тегишли тартибда баҳо берилди. Суд ҳукмига кўра, Жиноят кодексининг тегишли моддаларига асосан Ҳамид Хўжакуловга илгари тайинланган жазони қисман қўшиш йўли билан уч ярим йил озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди. Унинг ёш шериги Рустам Ибрагимовга эса 3 йил муддатга озодликни чеклаш жазоси берилди.

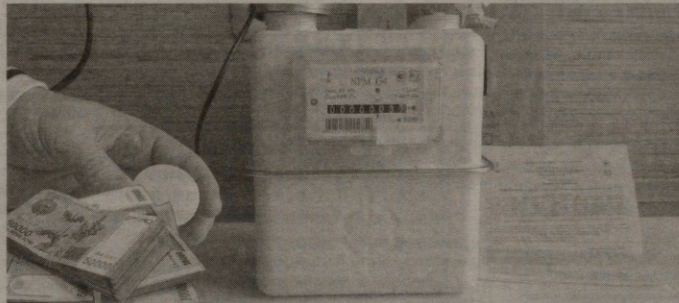
Ризқини бировнинг киссасидан излаган бу икки қимса фақат ҳалол меҳнат билан чўнтак ҳам, кўнгли ҳам тўлишни англаб етишармикан?

ИНСПЕКТОРНИНГ НАЙРАНГИ

Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси фаолияти йўлга қўйилганидан буён фойдаланилган электр энергияси, табиий газ, ичимлик суви учун қарздорликни ундириш ва бартараф этиш борасида қўлланаётган чоралар ўз самарасини бермоқда. Тўлов маданияти мустаҳкамланиб, истеъмолчилар тўловларни ўз вақтида узлуксиз амалга ошириб боришга одатланишяпти.

Гуруч курмакис бўлмаганидек, ўз вазифасини виждонан бажариб, қарздорликлар бартараф этилишига ҳисса қўшаётган МИБ ходимлари орасида нафсига қулқ тутадиган нопоклари ҳам учраб турибди. Собиқ инспектор Обиджон Файратов шундай қимсалар тоифасидан чиқиб қолди.

Марғилон шаҳрининг Надирмат маҳалласида яшовчи Умаржон Маннонов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ўтган йил 29 октябрь кун хонадонидидаги газ ҳисоблагичини лаборатория кўригидан ўтказди. "Марғилонгаз" идораси томонидан кўрсаткичи қайд этилган ҳолда лаборатория кўригидан ўтказилгани ҳақидаги сертификатни олиб, ҳисоблагични ўз жойига ўрнатди.

Сўнгра "Фарғонашаҳаргаз" идорасига бориб, ҳисоблагични пломбалаб беришни сўрайди, бу ҳақда қайд этиш китобига ёздириб қўяди. Орадан ўн-ўн беш кун ўтиб, ҳисоблагич ишламай қолади.

*Тамагир инспектор
жимжимадор
имзосини 600 минг
сўмга "баҳолади".*

13 ноябрь кун истеъмолчининг амакиси МИБ давлат инспекторига кўнгирик қилиб, жиянининг ишламаётган газ ҳисоблагичини кўриб беришни илтимос қилади. Инспектор Обиджон Файратов айтилган манзилга боради. Газ ҳисоблагич ечилиб, ла-

боратория кўригидан ўтказилиб, сертифат олинган, жойига ўрнатилганини кўриб, "Нега менинг руҳсатимсиз ечиб қайта ўрнатдингиз", дея изох беришни талаб қилади. У.Маннонов: "Руҳсат олиш кераклигини билмасдим, газ идораси ходимларининг ўзлари ечиб беришди", дейди.

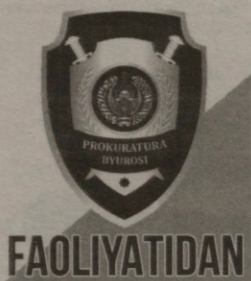
Инспектор Бюронинг Фарғона шаҳар бўлимида тақдим қилинган маълумотга кўра, ҳисоблагичнинг сўнгги кўрсаткичи 27 999 куб/метр бўлгани ҳолда лаборатория сертификатига 23 051 куб қайд этилгани, орадаги фарқ салкам 5 000 куб/метр учун 1 миллион 434 минг сўм қарздорлиги борлиги, тўлов қилгандан сўнг ҳисоблагични ечиш далолатномасига имзо қўйиб беришини айтади. "Бўлиши мумкин эмас, қарзим йўқ", дея У.Маннонов Қирғули газ идорасига бориб учрайди. Истеъмолчининг компьютердаги шахсий ҳисоб varaғи билан

Нодиржон ИСМОИЛОВ,
Марғилон шаҳар
прокуратураси терговчиси
лавозимда иш ўргатувчи

тақдим этган тўлов қвитанциялари солиштирилганида хонадони сарфлаган 27 989 куб/метр газ учун тўлов қилгани, қарзи йўқлиги, аксинча, ҳақдорлиги аён бўлади.

Шундан сўнг У.Маннонов қарзи йўқлиги, аксинча ҳақдор бўлиб чиққанини айтиб, газ ҳисоблагичини лаборатория текширувидан ўтказиш учун далолатномага имзо чекиб беришни сўраб, бир неча бор давлат инспекторига мурожаат этади. О.Файратов эса дастлаб 1 миллион 400 минг сўм, сўнгра 700 минг сўм, ниҳоят, оилавий шароитидан келиб чиқиб, 600 минг сўм эвазига имзо қўйиб бериши мумкинлигини "тушунтиради".

У.Манноновнинг мурожаати бўйича Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Марғилон шаҳар бўлими томонидан ўтказилган тадбирда "Қирғули" МФЙ биноси олдида О.Файратов истеъмолчидан 600 минг сўм пулни олганида ушланди. Истеъмолчининг зиммасига аслида йўқ қарздорликни "илиб", алдаб пул олган, фирибгарликдан иборат қилмиши далиллар, гувоҳлар ва ҳолисларнинг кўрсатмалари билан исботланган собиқ давлат ижрочисига суд ахлоқ тузатиш ишлари жазосини тайинлади.

Йирик миқдордаги қарздорлик ундирилди

ришлар ўтказиш, шунингдек, суд ҳужжатларининг сўзсиз ижросини таъминлаш ваколати берилган.

Ўтган давр ичида тўлов интизомини анча яхшилаш, электр ва газ таъминлаш тармоқларига ноқонуний улаш хамда талон-тарож қилиш билан боғлиқ ҳолатлар камайди. Шу жумладан, Бюронинг вилоят бошқармаси томонидан ҳам бир қатор тadbирлар амалга оширилди. Хусусан, бошқарманинг туман (шаҳар) бўлиmlари томонидан жорий йилнинг ўтган олти ойи давомида 1 триллион 661 миллиард 158 миллион сўмлик солиқ ундируви билан боғлиқ ижро ҳужжатларининг тамомланишига эришилди.

Бунда айниқса, вилоятдаги "Пахта тозалаш" ОАЖлари ҳисобидан 47 миллиард 378 миллион сўм, "Кўкдумалоқ" нефтни қайта ишлаш заводи

дирилганлиги муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Шу билан бирга, фермер хўжалиқларининг солиқ қарздорлиги учун 20 миллиард

Шохрўх РЎЗИЕВ,
МИБ Қашқадарё вилоят
бошқармаси инспектори

**1 трлн. 661 млрд. 158 млн. сўмлик
солиқ ундируви билан боғлиқ ижро
ҳужжатлари тамомланишига
эришилди.**

ҳисобидан 26 миллиард 378 миллион сўм, "Чигилнефгаз" ҳисобидан 14 миллиард 222 миллион сўм, "Дон маҳсулотлари" ОАЖлари ҳисобидан 7 миллиард 610 миллион сўм ун-

290 миллион сўм маблағ ундирилди. Бунга асосан, қарздор ташкилотлар ва фермер хўжалиқлари ҳисобидаги бўш турган бинолар, техника воситалари ва автомобиллар-

нинг онлайн аукцион савдо-лариди сотиш учун хатланганлиги сабаб бўлди.

Бу каби саъй-ҳаракатлар давомида турли кўринишдаги суиистеъмоҳ ҳолатларининг олдини олиш ва тизимнинг самарали ишлаши учун барча зарурий чоралар кўрилмоқда. Буни барча фуқароларимиз тўғри англашса, тегишли қонун талабларига риоя этишса, мамлакатимиз иқтисодий тараққиётига ҳам муносиб ҳисса қўшган бўлишарди.

Мажбурий ижро бюроси-га коммунал тўловлардан қарздорликнинг ундирилиши, энергия ресурслари етказиб берилиши ва истеъмолини ҳисобга олишнинг тўлиқлиги, ҳаққонийлиги, ҳисоб-китобларнинг ўз вақтида амалга оширилиши юзасидан текши-

Қонунга итоат қилмаслик, уни четлаб ўтишга ҳаракат қилиш ҳуқуқбузарлик деб баҳоланади ва бундай фуқароларга тегишли тартибда жазо тайинланиши муқаррар.

Бўйиндаги иллат...

Бюронинг Учқўрғон туман бўлими хамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари билан ҳамкорликда ўтказилаётган тезкор тadbирлар мобайнида электр энергияси ва табиий газ тармоқларига ноқонуний улашиб олган истеъмоличлар фoш этилмоқда.

Фуқаро Н.Ҳолматов туманнинг Алишер Навоий номидаги маҳалла фуқаролар йиғинида жойлашган ўзига қарашли дала ҳовлида яширин оҳақ ишлаб чиқариш цехи ташкил этади. Цехга яширин тармоқ тортиш ҳам эсдан чиқмайди. Уддабурон фуқаро шу ҳудуддан ўтган юқори босимли табиий газ тармоғига ўзбошимчалик билан, ер остидан улашиб олади.

Тезкор тadbир давомида фуқаронинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари ошкор бўлди. Ушбу ҳолат юзасидан тегишли далолатнома расмийлаштирилиб, ўғринча фойдаланилган табиий газ қайта ҳисоб-китоб қилинди ва етказилган зарар 56 миллион 160 минг сўм миқдориди эканлиги аниқланди.

Маъмур ҳолат юзасидан Н.Ҳолматовга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, суд томонидан ахлоқ тузатиш билан

Шохрўх УМАРАЛИЕВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
МИБ бўлим катта инспектори

боғлиқ жазо тайинланди.

Бугунги кунда ҳали-ҳануз эскича кайфият билан яшаётган, таъминотчи корхоналарнинг баъзи бир найрангбоз ходимларига ишониб, тўловларни тўлаш ўрнига ундан осонгина қўтулиш йўллариини излаб юрган ва охири-оқибат хато қилганини англаб, афсус чеккан ҳамюртларимиз ҳам йўқ эмас.

Қосон туманида яшовчи Хотам Бўриев (исм - фамилияси ўзгартирилган) Қосон тумани "Некўз" МФЙда яшовчи фуқаро Р.Жалиловнинг электр энергиясидан мавжуд 1 миллион 743 минг 488 сўмлик қарздорлигидан хабар топган, "Агар менга 1 миллион сўм берсангиз, ушбу қарзни йўқотиб бераман", деб уни алдайди. 1 миллион сўм пулни алдош йўли билан қўлга киритган, электр энергияси тўлови учун белгиланган тартибда кириш қилмасдан ўз манфаатлари йўлида сарфлаб юборади. Ҳолат юзасидан Х.Бўриевга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, иш айблов ҳулосаси билан судга юборилди.

Маъмурий қамоқ мажбуриятдан озод қилмайди

Давлат МАМИРОВ,
МИБ Жиззах шаҳар бўлими давлат ижроچиси

Фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманлараро судининг тегишли буйруқларига асосан қарздорлар — Р.Қосимовдан ундирувчи Г.Толиева фойдасига, Ш.Маматқуловдан ундирувчи Г.Маматқулова фойдасига, Б.Адиловдан эса ундирувчи Д.Адилова фойдасига фарзандларининг моддий таъминоти учун алимент ундириш белгиланган.

Аммо, номлари қайд этилган ушбу оталар фарзандларини моддий таъминлашдан бўйин товлаб келганлар. Жумладан, Р.Қосимовнинг қарийб 9 миллион сўм, Ш.Маматқуловнинг 5 миллион 668 минг сўм, Б.Адиловнинг эса 19 миллион сўмдан ошқ алимент қарздорлиги мавжуд бўлган.

Алимент қарзларини тўлашдан бўйин товлаб келганлиги сабабли Мажбурий ижро бюросининг Жиззах шаҳар бўлими давлат ижрочиси томонидан уларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 47-4-моддасига асосан баённома расмийлаштирилиб, тўпланган ҳужжатлар ўрнатилган тартибда кўриб чиқиш учун Зарбдор тумани маъмурий судига топширилди. Суд томонидан уларга 15 сутка маъмурий қамоқ жазоси тайинланди.

27 та автотранспорт воситаси хатланди

Маълумки, ходимлари Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси бюджетга етказилган зарар ва бошқа турдаги жарималар, шунингдек, алимент тўловларини тўламаздан келаётган фуқароларни топиш, уларнинг яшириб қўйган мол-мулкларини аниқлаш вазифаларини ҳам бажариб келмоқда.

80 та қидирув қарори чиқарилган.

Жумладан, МИБнинг Кармана туман бўлими томонидан жорий йилнинг ўтган даври мобайнида яшириниб юрган шахсларни излаб топиш ёки уларнинг мол-мулклари жойлашган манзилни аниқлаш борасида жами 80 та қидирув қарори чиқарилиб, ижро этиш учун қидирув бўлимига ўтказилган. Маъмур масалаларининг 14 таси алимент, 5 таси давлат ва жамият манфаатларига етказилган зарар, 18 таси қарз, 1 таси солиқ ундириш, шунингдек, 42 та бошқа турдаги ижро ишлари билан боғлиқ.

Олиб борилган тезкор-қидирув тadbирлари давомида жавобгар шахслар ушланиб, уларнинг мол-мулклари хатланиши натижасида жами 121,4 миллион сўм пул маблағлари ундирилишига эришилди.

Шунингдек, бўлим томонидан автотранспорт воситаларини қидириб топиш соҳасида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилиши натижасида, жорий йилнинг ўтган даврида 27 та автотранспорт воситаси топилиб, хатланишдан 381 миллион сўм пул маблағлари ундирилди.

Оилалар мустаҳкамланмоқда

Худойберди РАДЖАБОВ,
МИБ Музработ туман бўлими бошлиғи ўринбосари

Жаҳл, арзимас сабаблар айрим оилалар ажрашишига сабаб бўлмоқда. Албатта, бу каби оилаларнинг ажримлари жамиятнинг пой-деворини емиради.

Бюронинг Музработ туман бўлими иш юритувида алимент ундируви билан боғлиқ 830 та ижро ишлари мавжуд. Бўлим томонидан 830 та оила билан доимий равишда тушунтириш-тарғибот ишлари олиб борилди. Бундан тўғри ҳулоса чиқарилган эса фарзандларининг келажаги учун оилаларни тиклашга ҳаракат қилишмоқда.

Мисол учун, фуқаролик ишлари бўйича Шеробод туманлараро судининг 2017 йил 25 декабрдаги буйруғига асосан туманининг "Наврўз" маҳалласида яшовчи Искандар Тошмаматовдан воёга етмаган бир нафар фарзандининг моддий таъминоти учун алимент ундириш белгиланган эди. Бюронинг туман бўлими томонидан олиб борилган тушунтириш-тарғибот ишлари натижасида маъмур оила ярашишга қарор қилди. Бу қарордан барча бирдек хурсанд бўлди.

Санжар АДИЗОВ,
МИБ Кармана туман бўлими катта инспектори

Жумладан, фуқаролик ишлари бўйича Кармана туманлараро судининг ижро ҳужжатига асосан, қарздор Ф.В.дан ундирувчи Д.В. фойдасига уч нафар фарзандининг моддий таъминоти учун алимент ундириш ҳақида қарор чиқарилган. Қарздор томонидан ундирувчига 16 миллион сўм алимент тўловлари тўланмай қолган. Туман давлат ижрочиси томонидан 2019 йил 17 апрелда қарздорга тегишли бўлган "Lacetti" русумли автомобиланини топиш юзасидан қидирув ҳаракатлари олиб борилган.

Тезкор тadbирлар натижасида ушбу машина Андижон вилояти, Избоскан туманидан топилиб, автоулов алимент қарздорлигини қоплаш мақсадида МИБ Кармана туман бўлимига олиб келиниши таъминланди.

Бундан ташқари, фуқаролик ишлари бўйича Кармана туманлараро судининг ижро ҳужжатига асосан, қарздор А.Х.дан ундирувчи М.Г. фойдасига 32 миллион сўм қарз ундириш белгиланган.

Бирок, қарздор ушбу суммани тўлашдан бош тортиб келаётгани сабабли суд ижрочиси томонидан қидирув қарори чиқарилди. Натижада А.Х.га тегишли автотранспорт воситаси хатланиб, қарз суммаси тўлиқ ундирилишига эришилди.

Қонун ҳеч вақт ижросиз қолиб кетмайди. Буни унутмаслик лозим. Инсон ҳар бир ҳаракатида ҳуқуқий баҳо берсагина жарима ёки шунга ўхшаш ҳолатларга тушиб қолмайди.

Мажбурий ижро бюроси органлари фаолиятида тўлов интизомини мустаҳкамлаш, қарздорликларни бартараф этиш баробарида мурожаатлар билан ишлашга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Мол аччиғи, жон аччиғими?

Ўқтам МАМАДАЛИЕВ,
МИБ Янгийўл туман бўлими давлат ижрочиси

Хусусан, фуқаро Р.Ҳайдаровнинг Бош прокуратуранинг "Ишонч телефони"га йўллаган мурожаати МИБ Янгийўл туман бўлими томонидан ўрганилди.

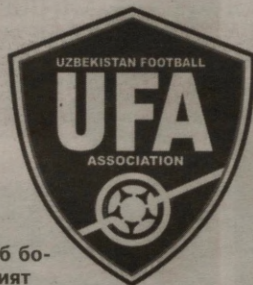
Аниқланишича, Зангиота туманлараро иқтисодий судининг 2018 йил 19 июлдаги ижро варақасига асосан қарздор "Fantastik baking" МЧЖдан АТБ "Кишлоққурилишбанк" фойдасига 459 миллион 342 минг 653 сўм ундириш ва ундирувчи "Нийёзбон" ҚФЙда жойлашган устухона бино-иншоотларига қаратиш белгиланган.

Маъмур ижро иши жорий йилнинг 30 июль кўни бўлим иш юритувчига келиб тушган ва шу кўннинг ўзида ижро иши юритишни қўзғатиш ҳақида қарор қабул қилиниб, нусхаси тарафларга юборилган. Қарздорга тегишли мол-мулклар хатланиб, электрон-онлайн аукцион савдосига чиқарилган.

Шундан сўнг жамият банк олдидаги қарздорлигини тўлиқ қоплаб берди.

Агар жамият мутасаддилари банк олдидаги мажбуриятларини ўз вақтида бажариб, катта миқдорда қарздорлик йиғилиб қолишига йўл қўйишмаганда, бугун ўзларининг ҳам, давлат органларининг ҳам оворагарчилигига ўрин қолмаган бўларди.

Ўзбекистон футбол ассоциацияси олдида турган асосий вазифалардан бири футболмизни орқага тортаётган иллатлардан бўлган келишилган ўйинлар ва тотализаторда иштирок этиш каби ҳолатларга қарши кескин кураш олиб бориш. Шу мақсадда фаолият олиб бораётган Этика кўмитаси яна бир ҳолатни аниқлади ва жазо белгилади.

Тотализаторда иштирок этганлар дисквалификация қилинди

Унга кўра, "Оқ-тепа" клубининг собиқ бош мураббийи Ярослав Крушельницкий 1 йил муддатга футбол билан боғлиқ ҳар қандай фаолиятдан чет-лаштирилди. 2019 йил 12 июнь куни ўтказилган "Оқ-тепа" ва "Ифтихор" футбол клублари ўртасидаги ўртоқлик учрашувида Крушельницкий мураббий бўла туриб, тотализатор ўйинига аралашгани маълум бўлди. Жазо тайинлашда Ярослав Крушельницкийнинг ўз айбини тўлиқ тан олиб, қаттиқ пушаймонлигини билдирганини инобатга олинди.

Уша учрашувида "Ифтихор" клуби шарафни ҳимоя қилган, ҳозирда эса "Қизилқум"

жамоасида фаолият олиб бораётган Нодир Камолов ҳам тотализатор ўйини иштирокчисига айлангани аниқланди. Камолов ҳам ўз айбини тўлиқ тан олиб, қаттиқ пушаймонлигини билдирганини учун Кўмита томонидан ЎФА интизом кодексининг тегишли бандига асосан олти ой муддатга футбол билан боғлиқ ҳар қандай фаолиятдан чет-лаштирилди.

ЎФА Этика кўмитаси футбол соҳасида фаолият юритаётган мутахассислар, мураббийлар ва футболчиларни профессионаллик, тартиб-интизом ва ҳалоллик қоидаларига риоя қилган ҳолда ишлашга чақиради.

Футбол тарихидаги энг қиммат ҳимоячи

"Лестер" клуби ҳимоячиси Харри Магуайр "Манчестер Юнайтед" жамоасига ўтди. Бу ҳақда "МЮ" расмий сайти хабар тарқатди.

Футболчи манкунианликлар билан 2025 йилгача бўлган шартнома имзолади ва томонлар ўзаро келишувга кўра у яна бир йилга узайтиришлари мумкин. Магуайрнинг йиллик маоши 5,5 миллион еврога тенг бўлади.

Авалпрок "МЮ" Магуайрнинг трансфери учун "Лестер" жамоасига 80 миллион фунт стерлинг тўлаши ҳақида хабар тарқалганди. Шу тариқа, Харри Магуайр футбол тарихидаги энг қиммат ҳимоячига ай-

ланди. Унгача "эстафета таёқчаси" "Ливерпуль" клуби ҳимоячиси Виржил Ван Дейкка тегишли эди.

1. Гарри Магуайр ("Лестер"дан "МЮ"га) — 80 миллион фунт стерлинг

2. Виржил Ван Дейк ("Саутгемптон"дан "Ливерпуль"га) — 75 миллион фунт стерлинг

3. Лукас Эрнандес ("Атлетико"дан "Бавария"га) — 68 миллион фунт стерлинг

4. Маттейс Де Лигт ("Аякс"дан "Ювентус"га) — 67,5 миллион фунт стерлинг

5. Эмерик Ляпорт ("Атлетик"дан "Манчестер Сити"га) — 57 миллион фунт стерлинг

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

"Нуқу" газетаси таҳририяти жамоаси таҳририят муҳбири Азимжон Қодировга ораси

Лайло ҚОДИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Бosh прокуратураси ва Қашқадарё вилоят прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази прокуратура фахрийси Одил Амиркуловга волидаи муҳтарамаси

Тошгул ЭШАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардик изҳор қилади.

Бosh прокуратура ҳузуридаги Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси жамоаси Департаментнинг шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи Сирожиддин Мирсолиҳовга волидаи муҳтарамаси

Машкура УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ҚОНУН БЎЙИЧА 5 ТА ТУШУНМОВЧИЛИК

Адлия вазирлиги томонидан сўнгги вақтларда аҳолида "Қурол тўғрисида"ги Қонун билан боғлиқ 5 та тушунмовчиликлар сабаб юзага келадиган саволларга аниқлик киритилди, жавоблар битта инфографикада акс эттирилди. 5 та саволлар қуйидагилар:

1. Янги қонун қурол бўйича қандай енгилликлар беради?

Ҳеч қандай. АКСИНЧА бугунги кундагига қараганда қўплаб чекловлар ва янги тартиблар киритади. Масалан, эндиликда электрошокер ва газли қуролларни фақатгина рухсатнома олдандан кейин сотиб олиш мумкин. Илгари бундай чеклов мавжуд эмас эди.

2. Фуқаролар эндиликда ўзи истаган қуролни сотиб олиши мумкинми?

Асло йўқ. Янги қонун бу масалада қатъий чекловларни ўрнатди.

Фуқаролар фақат ов, спорт ва ўзини ҳимоя қилиш мақсадида электрошокер ва газли қуролларни рухсатнома асосида харид қилиши мумкин.

Бунда ов қуролидан фақат ов мақсадида, спорт қуролидан фақат спорт мусобақалари ва машғулотларида фойдаланиш мумкин.

Фуқаролар бошқа турдаги қуролларга эгалик қилишлари қатъиян тақиқланади.

3. Қонун қабул қилинишдан илгари ҳам фуқаролар қурол сотиб олиши мумкинми? Ёки бу янгиликми?

Бу янгилик эмас. Фуқаролар шу кунга қадар ҳам ов, спорт, пневматик қуролларни овчилик жамиятлари ва спорт дўконидан сотиб олиши мумкин эди.

Янги қонунда фуқаровий қуролларнинг аниқ тушунчалари ва таснифлари белгилаб берилди. Шунингдек, қуролларни сотиб олиш ва саклаш бўйича қатор талаб ва чекловлар қўйилди.

4. Фуқаровий қуролни исталган жойда олиб юриш мумкинми?

Мумкин эмас. Қонунда фуқаровий қурол олиб юриш мумкин бўлмаган объектлар аниқ белгилаб қўйилди. Илгари бу масала аниқ тартибга солинмаган эди.

Масалан, оммавий тадбирлар вақтида, кўнгилочар ва ҳордиқ чиқариш жойларида, таълим, тиббиёт муассасаларида, шунингдек, маст ҳолда фуқаровий қуролни олиб юриш қатъиян тақиқланди.

5. Фуқаровий қуролларни ҳар қандай шахс олиши мумкинми?

Йўқ мумкин эмас. Қонунда қурол сотиб олиши мумкин бўлмаган шахслар тоифаси ҳам аниқ белгилаб берилди.

Жумладан, муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланганлар, жиноий жазони ўтаётганлар, доимий яшаш жойига эга бўлмаганлар, жиноят иши қўзғатилганлар ва илгари қурол билан боғлиқ бўлган ҳуқуқбузарлик содир этган шахслар қурол сотиб олиш ҳуқуқига эга эмас.

Келгуси сонда ▶

ҚАДРИЯТ-
ЛАРНИНГ
ҚАДРИ
ҚОЛМАДИ-
МИ?..

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

MUASSIS:

O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

BOSH MUHARRIR:

Jahongir MAKSUMOV

TAHRIR HAYATI:

Erkin YULDASHEV
Halim BOLTAYEV
Sodiqjon NAZAROV
Hayot SHAMUTDINOV
Utkirjon DEXKANOV
Maqsudali QAMBAROV

TAHRIRIYAT
MANZILI:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53, 233-64-85

www.huquq.uz

info@huquq.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalari qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallari ko'chirib bosilganda manbaa sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart.

□ — tijorat materiali.

Buyurtma v-3680.

15 213 nusxada bosildi.

Qo'g'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma tobeq. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: G'ALIMOV
Sahifalovchi: S.BOBOJANOV

Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi.

Sotuvda kelishilgan narxda

Nashr ko'rsatkichi 231

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2008-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004

Жорий йилнинг 5 августидан Тошкент метросининг Пахтакор бекатидан Навоий бекатига ўтиш жойида кутубхона хизмати йўлга қўйилди.

8-AUGUST 2019-Y.
HUQUQ N. 32
(1177)

11

Айни вақтда ўнқир-чўнқир кўчалар барчанинг бирдек оғир дардига айланган. Афсуски, бу ҳақда ҳар қанча айтилса, «юқори»га шикоятлар қилинса-да, муаммо ечимига комплекс ёндашув йўқ! Жойларда кўчанинг озгина қисми «эл кўрди» учун таъмирлаб қўйилаяпти, холос. Гўёки, фақат янги йўллар қурилиб, эскилари бир неча йиллардан бўён эътибордан четда қолаётгандек.

Пойтахтимизнинг шундоқ биқинида жойлашган «Хонобод» қишлоғи Зангиота туманига қарашли. Тошкент шаҳрига қарашли туманларнинг орасида қўлиб кетган бу қишлоқ пойтахт ҳудудига ўтади, деган гап чиққанига ҳам чамаси беш йилдан ошди. Балки шунинг учундир, туман ҳокимлиги мутасаддилари бу қишлоққа гўё ўғай фарзандидек эътибор қаратади. Масалан, бир неча йиллардан бўён қишлоқнинг ички кўчалари асфальтланмайдилар. Марказий кўчаларининг ўнқир-чўнқирлари эса 2-3 йилда бир марта, қўл учиди амаб кетилади, холос. Айрим кўчаларга асфальт ётқизилганлиги рост, лекин бунга ҳокимликнинг ҳеч қандай дахли йўқ. Бу ишлар ўша кўчада яшовчи аҳолининг ташаббуси ҳисобига амалга оширилган. Қишлоқ аҳолиси баҳолиқудрат кўчаларини эпакчага келтириб, фойдаланиб келмоқда десак, ёлғон бўлмайди. Аммо қишлоқнинг марказий кўчаларидан бирининг аҳоли бугун жуда аянчли ҳолга келиб қолган. Сабаби эса қуйидагича.

Хонобод қишлоғига бундан бир неча йил аввал, яъни собиқ иттифок даврида Тошкент шаҳар йўл қурилиш трестининг асфальт-бетон корхонаси кўчир келинган. Ўша даврларда гуллаб-яшнаган корхонанинг иш ҳажми йилдан-йилга камайиб, оқибатда иш фаолиятини тугатди. Жорий йилнинг апрель ойида унинг ўрнида «Grand Road Tashkent» корхонаси иш бошлади. Айнан қишлоқ марказидан шу корхонагача бўлган 1,5 километр йўл тор, ўнқир-чўнқир аҳолига келиб қолган эди. Қўшма корхона ишга тушиши арафасида бу йўл эски асфальт билан қопланган сатҳидан бир неча баробар кенгайтирилди. Табиийки, бу жараёнда текис бўлмаган эски асфальт йўл ўртада қўлиб, кўчанинг икки четигаги тупроқ ва шағал аралашмаси билан йўл текисланди. Ёритиш чироқлари ўрнатилди. Бу ишларга гувоҳ бўлган одам, тез кунларда кўчага асфальт ётқизилар экан-да, деган уйга борди. Аммо орадан тўрт ой ўтди ҳамки, кўча асфальтланмади. Хозирги вақтда корхонага кун давомида юк автомобиллари катнаб, бу ердан пойтахтда бунёд этилаётган қурилиш объектларига асфальт, кум, шағал ва бошқа қурилиш маҳсулотлари етказиб берапти. Хуллас, бу йўлда кечая кундуз ҳаракат тўхтамайдилар. 30-40 тонна юк оладиган автомобиллар қаторлашиб ўтганида, ён-атрофга қуюқ чанг кўтарилади. Бу ҳолат эса шу ерда яшовчи аҳолининг норозилигига сабаб бўлмоқда. Бир неча

ВИЛОЯТГА ТЕГИШЛИ, АММО ШАҲАР ФОЙДАЛАНАДИ бу йўлни ким таъмирлайди?

ойдирки, кўча бўйлаб жойлашган 50 тага яқин хонадонда яшайдиган фуқаролар чанг хаводан нафас олишга «хукм» қилинган...

— Бир пайтлар ёзда чангимайдиган, қишда лой бўлмайдиган кўчамиз бугун шу корхонанинг «саъй-ҳаракатлари» эвазига чанг кўчага айланиб қолди, — дейди **шу кўчада истиқомат қилувчи фуқаро Абдурахмон Зуфаров**.

— Корхона раҳбарига бир неча мартаба мурожаат қилиб, «Корхона Тошкент шаҳрига қарашли, йўл эса вилоят ҳудудида бўлгани учун йўлни асфальтлаб беришнинг иложи йўқ», деган жавобни эшитдик. Ундан кўра, кўчамиз эски ҳолатда турганида, бизга бунчалик зиён етмасди. Кўчадан кун-утун юк автомобиллари ҳаракатланишидан кўтарилган чанг уйимизнинг ичигача кириб кетаяпти, овқат тайёрлаётганимизда қозон қопқоғини ёпиб қўймасак, таом пилшга есангиз, овқат билан қўшиб, гижир-гижир кум чайнайсиз. Бизлар майли, **невараларим ҳовлида 3-4 соат ўйнагандан кейин, бурини ювса, лой қолдиқлари яққол кўзга ташланади**. Ахир бу ечими йўқ муаммо эмас-ку...

— Бу кўча вилоят ҳудудида бўлса ҳам, ундан асосан шу корхона фойдаланаяпти, — дейди **шу кўчада яшовчи яна бир фуқаро Йўлдош Юсупов**. — Тасаввур қилинг, айни вақтда республикаимизнинг деярли барча ҳудудларида турли корхоналар, завод ва фабрикалар қурилиб, фаолиятини бошламоқда. Ўша янги қурилган ишлаб чиқариш корхоналари ҳам асосий йўлдан ичкарида жойлашган бўлгани учун, корхонага бўлган йўлга ўз ҳисобларидан асфальт ётқизадилар. Хар ҳолда маҳаллий ҳокимият бу ишни амалга оширмас керак. **Бу корхона мутасаддиларининг топиб олган гаплари эса «Бу йўл шаҳарга қарашли эмас!»** Улар шундай баҳона

билан ўзларини четга олишмоқда. Ўша пайтда, корхона жорий йилнинг апрель ойида очилади, бу ерга давлат раҳбари келар экан, деган гап чиқди. Корхона мутасаддилари гижирлаб қўлишди. Кўчаларга тунни ёритувчи чироқлар ўрнатилди, кенгайтирилиб, асфальт ётқизишга тайёрланди. Кўчанинг шу корхонагача бўлган қисмида битта автобус бекати бор, у атрофи ойна билан ўралган замонавий бекатга алмаштирилди. Аммо афсуски, **корхона очилишига давлатимиз раҳбарининг таширифи бекор бўлди, шекли, замонавий бекат эртаси кунёқ жойидан кўчириб олиб кетилди**. Кўчамиз қандай ҳолатга келтирилган бўлса, шундайлигича қолаверди. Хайриятки, тунни ёритувчи чироқлар олиб қўйилмади.

Кўча аҳолисининг қуюнгани бежиз эмас. Ахир ханузга Президент ёки пойтахтдан борадиган катта раҳбарларнинг кўзи учунгина йўллар асфальт қилиниб, бормаган

жойлари эса шундайлигича қолаверади.

— Маҳалламизга қарашли бу йўлни асфальт қилиш учун Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳар ҳокимиятига хат билан чиқдик, — дейди **ҳудуддаги «Тараққиёт» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Абдурахим Серикбаев**. — Тошкент шаҳар ҳокимиятидан хат Сергели туманига (ҳудуд

Камолиддин АСҚАРОВ, "Huquq"

хона раҳбарининг олдига кириб, аҳолининг арзини етказдим, — дейди **«Хонобод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Жўра Жалилов**. — Ахир асфальт шу ернинг ўзиде ишлаб чиқарилса, кўчадан асосан корхона фойдаланса, бирваракайига эмас, балки секин-аста йўлни асфальтлаб қўйиш мумкинлигини тушунтирдим. **Корхона раҳбари яна мазкур муаммо ҳудуд билан боғлиқ эканлигини рўқач қилишдан нарига ўтмади**. Ўшбу кўчада яшовчи одамларни муаммо шу даражада зада қилганки, улар кўча корхонага керак бўлмаса, у ерга қолаётган автомобилларни кўчадан ўтказмаймиз, деб аҳд қилиб, кўчани тўсиб қўймоқчи ҳам бўлишди. Хайриятки, маҳалла фаоллари ва ёши улуглар вазиятни юмшатишди. **Муаммони жанжал йўли билан эмас, қонуний томондан, босиқлик билан ҳал этишни маслаҳат беришди**.

Кўчадан юрар эканмиз, шундай манзарага кўзимиз тушди. Маҳаллий аҳоли кўчанинг кенгайтирилган сатҳидан автомашиналар юрмаслиги, яъни чанг кўтарилмаслиги учун турли бетонлар, шох-шаббалар ташлаб, йўлни торайтириб қўйишган. Бу ҳудудда катта қабристон жойлашган бўлиб, унинг ярми эса Сергели туман аҳолиси учун ажратилган. Аҳоли вафот этган яқинларини айнаш шу йўлдан олиб келиб, сўнгги манзилга қўйишди.

Хулоса қиладиган бўлсак, 1,5 километр йўлни асфальтлаш ортдан кўча аҳолисида давлатга нисбатан норозилик кайфияти уйғонмоқда. Бунга эса айрим мутасадди ташкилотлар сабаби бўлаётганлигини мазкур ҳолатни ўрганиш жараёнида гувоҳи бўлдик. Қолаверса, ҳудуд Зангиота туманидаги учинчи секторга қарашли бўлиб, унинг раҳбари мазкур муаммо бўйича, халқ томонида туриб, бирор ижобий иш қилганини ҳеч қимдан эшитмадик.